

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 29 ΚΑΙ 30
Ο ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΑΠΟ ΟΡΙΣΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2018 [Ν.127(Ι)/2018]**

**ΕΡΓΟ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΛΛΙΜΕΝΙΣΜΟΥ
ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΑΛΑΜΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»**

ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΑΡ/00657/2018

1. Εισαγωγή

Στα πλαίσια του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018, η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για το έργο «Αναβάθμιση και λειτουργία του υφιστάμενου χώρου ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής και συναφών υποστηρικτικών υποδομών στην κοινότητα Αλαμινού στην επαρχία Λάρνακας» υποβλήθηκε στην Περιβαλλοντική Αρχή με επιστολή από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Αρ. Φακ. ΛΑΡ/00657/2018 και ημερομηνία 13/10/2020) για αξιολόγηση.

Με την υποβολή της πιο πάνω ΜΕΕΠ, ο κύριος του έργου προχώρησε, όπως προβλέπει ο πιο πάνω Νόμος, στη γνωστοποίηση σε δύο (2) ημερήσιας κυκλοφορίας εφημερίδες, για την υποβολή στην Περιβαλλοντική Αρχή εντός τριάντα (30) ημερών, απόψεων ή παραστάσεων από το κοινό αναφορικά με το περιεχόμενο της ΜΕΕΠ ή αναφορικά με τις επιπτώσεις που η εκτέλεση ή λειτουργία του έργου ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον.

Για το εν λόγω έργο πραγματοποιήθηκε δημόσια παρουσίαση στις 11/9/2020 στην αίθουσα πολλαπλής χρήσης του Κοινοτικού Συμβουλίου Αλαμινού. Στην παρουσίαση παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος και μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου, εκπρόσωπος του γειτονικού ξενοδοχείου Aldiana, ο αρχιτέκτονας του έργου, εκπρόσωπος της εταιρείας Muskita Holdings και κάτοικοι της περιοχής.

Η Περιβαλλοντική Αρχή, μετά από επιτόπια επίσκεψη στο χώρο του έργου στις 17/11/2020, ζήτησε συμπληρωματικά στοιχεία της ΜΕΕΠ στις 30/11/2020, τα οποία υποβλήθηκαν στις 3/12/2020. Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέτασε το Έργο σε συνεδρία της στις 15/12/2020. Με βάση τις απόψεις των μελών της Επιτροπής, την επιτόπια επίσκεψη, τις θέσεις των διαφόρων Τμημάτων και τη ΜΕΕΠ ετοιμάστηκε η παρούσα Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής.

2. Περιγραφή και χωροθέτηση του Έργου σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Ο χώρος ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής είναι υφιστάμενο έργο και χωροθετείται στην Αλαμινό παρά το ξενοδοχείο Aldiana. Συγκεκριμένα, στις 15/7/1998 χορηγήθηκε άδεια από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας για την κατασκευή τεσσάρων παράλληλων κυματοθραυστών και του λιμενίσκου για να εξυπηρετεί 150 σκάφη. Στις 24/4/2000 χορηγήθηκε άδεια από την Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας για την κατασκευή αποβάθρας και λιμενοβραχίονα (μαζί με τον 5^ο κυματοθραύστη) μέσα στη θάλασσα. Για τη χορήγηση των εν λόγω αδειών, υποβλήθηκε στο Τμήμα Περιβάλλοντος η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία αξιολογήθηκε σε δύο συνεδρίες από την τότε Τεχνική Επιτροπή Αξιολόγησης Μελετών Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, στις 23/6/1999 και 27/10/1999, και εκδόθηκε θετική Γνωμάτευση.

Το 1999 ολοκληρώθηκε η κατασκευή των τεσσάρων κυματοθραυστών, ενώ το 2002 ολοκληρώθηκε η κατασκευή του 5^{ου} κυματοθραύστη με το λιμενοβραχίονα πλην της κατασκευής της προβλεπόμενης γεφυρωτής προσπέλασης, που κατασκευάστηκε ως συμπαγές έργο με πρηνή (ανάχωμα).

Στις 15/11/2018 χορηγήθηκε Άδεια Διαχείρισης Χώρου Ελλιμενισμού Σκαφών, με βάση τους περί Διαχείρισης Χώρων Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής Νόμοι του 2007 έως 2013, στα πλαίσια της οποίας υποβλήθηκε η πολεοδομική αίτηση και η παρούσα ΜΕΕΠ. Στα πλαίσια της εν λόγω άδειας θα γίνει συντήρηση του χώρου ελλιμενισμού σκαφών και θα προστεθούν χρήσεις ως ακολούθως:

1. Συντήρηση του υφιστάμενου χώρου ελλιμενισμού ως εξής:
 - διόρθωση σημαντικών φθορών λόγω μη λειτουργίας του χώρου,
 - εκβάθυνση χώρου ελλιμενισμού, καθαρισμός άμμου 40.000κ.μ. και 2.000κ.μ. φυκιών και εμπλουτισμός παραλιών εντός του κόλπου της περιοχής, μπροστά από το ξενοδοχείο Aldiana, παρά τον 4^ο κυματοθραύστη.

2. Αναβάθμιση του χώρου ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής που περιλαμβάνει:
 - στάθμευση 85 σκαφών αναψυχής με παροχή νερού, ηλεκτρισμού και πυρόσβεσης τα οποία θα προέρχονται από το υφιστάμενο δίκτυο,
 - σταθμός ανεφοδιασμού καυσίμων σκαφών με προσέλευση βυτιοφόρου (δεν θα υπάρχει μόνιμη ποσότητα καυσίμου) και ελεγχόμενη διάθεση καυσίμου στο εκάστοτε σκάφος,
 - χώρος συλλογής στερεών αποβλήτων εστιατορίου με κάδους για κάθε ρεύμα αποβλήτων παρά το εστιατόριο,
 - χώρος συλλογής στερεών αποβλήτων χρηστών σκαφών πίσω από το γραφείο του φύλακα,
 - χώρος συλλογής υγρών αποβλήτων εστιατορίου (δεξαμενή) παρά το εστιατόριο, ο οποίος θα συνδεθεί μέσω αγωγού με τον υφιστάμενο βιολογικό σταθμό του ξενοδοχείου Aldiana που βρίσκεται στα δυτικά του τεμαχίου,

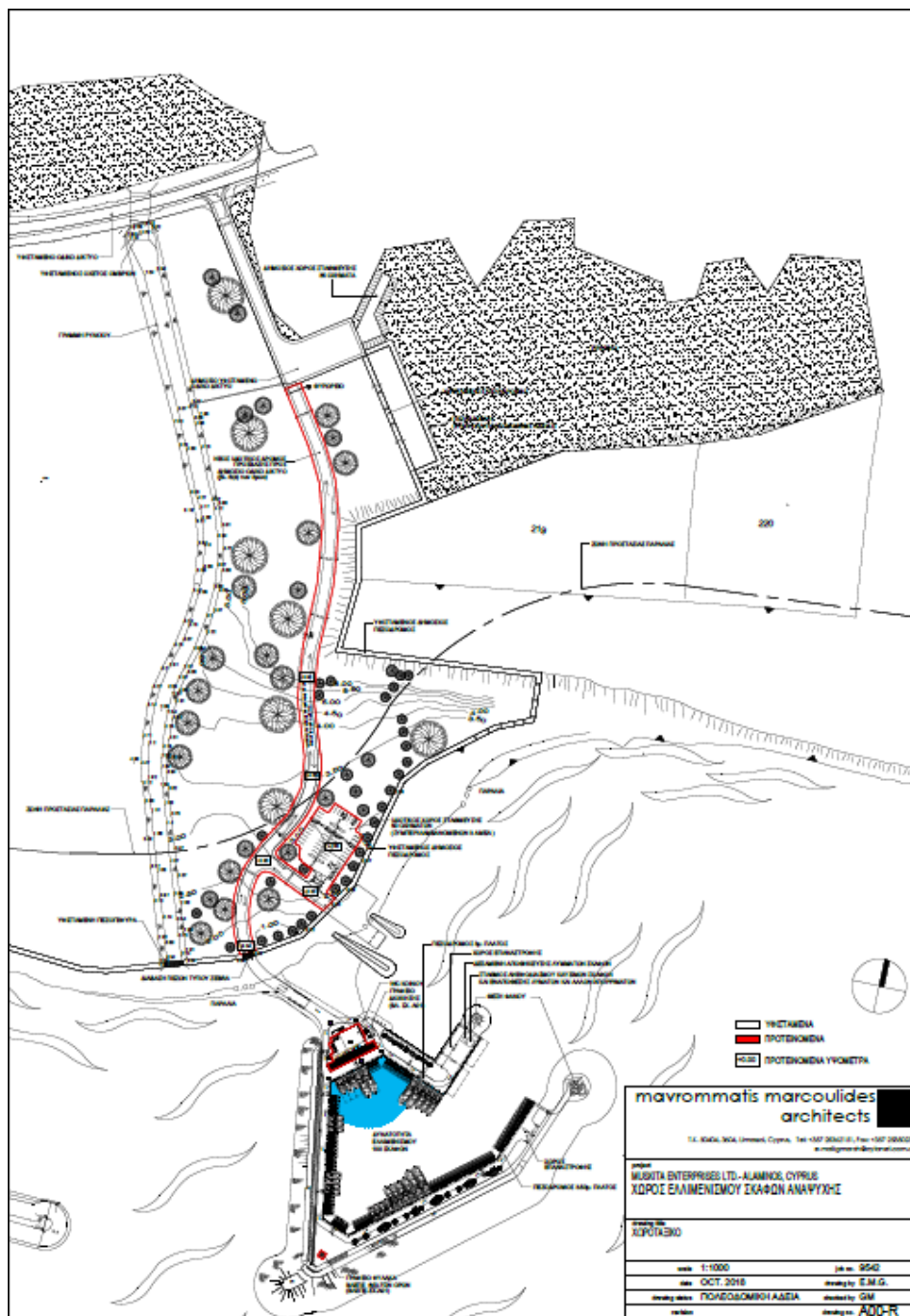
- χώρος συλλογής υγρών αποβλήτων (λύματα) σκαφών σε ένα σύστημα άντλησης των λυμάτων των σκαφών στην προβλήτα (υπήνεμος) και μέσω σωλήνων θα προωθούνται στο εστιατόριο όπου μέσω αγωγού θα καταλήγουν στον βιολογικό σταθμό του ξενοδοχείου,
- χώρος συλλογής μηχανέλαιων και σεντινόνερων πίσω από τα γραφεία του φύλακα όπου θα μπορούν οι χρήστες να αδειάσουν το απόβλητο αυτό, το οποίο με τη σειρά του θα παραδοθεί σε αδειοδοτημένο διαχειριστή,
- ελεγχόμενη δεξαμενή χωρητικότητας 1κ.μ. πίσω από τα γραφεία του φύλακα για συλλογή υγρών αποβλήτων από πετρελαιοειδή κατάλοιπα και σεντινόνερα σκαφών, τα οποία θα παραδίδονται σε αδειοδοτημένο διαχειριστή,
- αγωγοί μεταφοράς λυμάτων εστιατορίου και σκαφών που θα αρχίζει από το εστιατόριο και θα καταλήγει σε σύνδεση με το βιολογικό σταθμό του ξενοδοχείου Aldiana, με πορεία κατά μήκος του παραλιακού πεζόδρομου,
- καφεστιατόριο, κτίριο διοίκησης, χώροι υγιεινής (450τ.μ.),
- γραφείο φύλακα ελέγχου εντός λιμένα (15τ.μ.) και χώρους παραλαβής υγρών και στερεών αποβλήτων, όπως και θέσεων παροχής νερού και ηλεκτρισμού σε κάθε σκάφος,
- χώρος στάθμευσης 50 οχημάτων (1.400τ.μ.) εντός της ζώνης προστασίας της παραλίας,
- ασφαλτόστρωση υφιστάμενου δρόμου πρόσβασης μήκους 400μ. και πλάτους 10μ.,
- γεφυρωτή προσπέλαση προς το χώρο ελλιμενισμού, προς αντικατάσταση υφιστάμενης, ώστε να διευκολύνεται η κίνηση νερού και ιζημάτων

Το έργο έχει σχεδιαστεί σε τμήμα των τεμαχίων 21 και 22 του Φύλλου/Σχεδίου 56/10, και με τοπωνύμιο «Λατούρου» (παραλία Λατούρου). Τα τεμάχια εμπίπτουν στη χωροταξική περιοχή III της Δήλωσης Πολιτικής της επαρχίας Λάρνακας και συγκεκριμένα στην πολεοδομική ζώνη T3β – Τουριστική Ζώνη, με συντελεστή δόμησης 30% και ποσοστό κάλυψης 20%. Οι πλησιέστερες κατοικίες βρίσκονται σε απόσταση 700μ. από το έργο. Δυτικά της περιοχής του έργου και εντός του υπό αναφορά τεμαχίου βρίσκεται η εκβολή του Ξεροπόταμου σε απόσταση 100-130μ., καθώς και τα όρια της περιοχής «Ποταμός Πεντάσχοινος» (CY6000008) του δικτύου Natura 2000 σε απόσταση 4.3χλμ. Αντίστοιχα, στα βορειοανατολικά του έργου βρίσκεται ο ποταμός Πούζης, σε απόσταση 3.4χλμ., ο οποίος αποτελεί μέρος του υδροφορέα CY-4 Σοφτάδες-Ζύγι.

Το έργο θα συνδεθεί με τον υποσταθμό της ΑΗΚ του ξενοδοχείου Aldiana για τις ανάγκες της φάσης κατασκευής και λειτουργίας του έργου. Ο εκτιμώμενος αριθμός ατόμων που αναμένεται να εργάζονται στο έργο κατά τη φάση κατασκευής εκτιμάται στα 25 άτομα και ο μέγιστος αριθμός πελατών του εστιατορίου στα 130 άτομα και 22 άτομα προσωπικό.

Ο χώρος ελλιμενισμού αδειοδοτήθηκε για να εξυπηρετεί μέχρι και 150 σκάφη αναψυχής, αλλά υπολογίζεται να εξυπηρετεί 85 σκάφη. Κάθε χώρος στάθμευσης σκάφους θα διαθέτει παροχή νερού και ηλεκτρισμού τα οποία θα προέρχονται από το υφιστάμενο δίκτυο. Οι υποδομές στις θέσεις ελλιμενισμού υπάρχουν αλλά θα πρέπει σίγουρα να αξιολογηθεί η κατάστασή τους και να γίνουν οι απαιτούμενες αναβαθμίσεις. Ως μέσος όρος επιβατών εντός κάθε σκάφους θεωρούνται τα 5 άτομα.

Ο βιολογικός σταθμός του ξενοδοχείου Aldiana κατασκευάστηκε το 2013 με βάση σχετική Άδεια Οικοδομής και έχει χωρητικότητα 400κ.μ./έτος, εκ των οποίων τα 150κ.μ./έτος απορρίπτονται από το ξενοδοχείο. Οι υπολογισμοί των ποσοτήτων λυμάτων από το εστιατόριο και σκάφη που θα μεταφέρονται στο βιολογικό σταθμό έγιναν για τη μέγιστη χωρητικότητα.

Σχέδιο 1: Χωροταξικό Σχέδιο Χώρου Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής στην Αλαμινό

3. Περιβαλλοντική Μελέτη Υποβάθρου (Environmental Baseline Survey)

3.1. Εξέλιξη Ακτογραμμής

Η εξέλιξη της ακτογραμμής αναφέρεται στα έτη 2001 και 2007, ενώ έγινε σύγκριση της ακτογραμμής για τα έτη 1998, 2003, 2004, 2006, 2019 καθώς και εκτίμηση της μελλοντικής εξέλιξης της ακτογραμμής, μετά το έργο.

Η συμπεριφορά της ακτογραμμής από την κατασκευή των τεσσάρων (4) κυματοθραυστών και του λιμενίσκου, εξετάστηκε στη μελέτη που εκπονήθηκε το 1996 από τη εταιρεία ΤΡΙΤΩΝ Σύμβουλοι Μηχανικοί. Σύμφωνα με τη μελέτη αυτή, τη συνεχή παρακολούθηση του έργου και την κατάθεση εκ νέου μελέτης το 2007, παρατηρήθηκε σημαντική προσάμμωση και συγκέντρωση μεγάλης ποσότητας φυκιών στα ανατολικά, μεταξύ της συμπαγούς προσπέλασης και του εγκάρσιου προβόλου του υπήνεμου μώλου εξωτερικά του λιμενίσκου, ενώ σημειώθηκε διάβρωση στα δυτικά του.

Το 2018, εκδόθηκε η Άδεια Διαχείρισης Χώρου Ελλιμενισμού Σκαφών (ΧΩΡ.ΕΛΛ.Σ.Α. 01/2018), η οποία προνοεί την εκβάθυνση στην ανατολική πλευρά του υπήνεμου μώλου, με σκοπό την αφαίρεση της άμμου και των φυκιών που έχουν συσσωρευτεί, καθώς και τη διάνοιξη της υφιστάμενης συμπαγούς προσπέλασης και την κατασκευή γεφυρωτής προσπέλασης, η οποία θα επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση του θαλάσσιου νερού. Επίσης, κρίνονται σημαντικές οι εργασίες εκσκαφής και περιοδικής συντήρησης για τη διατήρηση των αρχικών βαθών της περιοχής ανατολικά της υπάρχουσας προσπέλασης και της μεταφοράς και απόρριψης της άμμου προς εμπλουτισμό της παραλίας δυτικά της προσπέλασης (4^{ος} κυματοθραύστης).

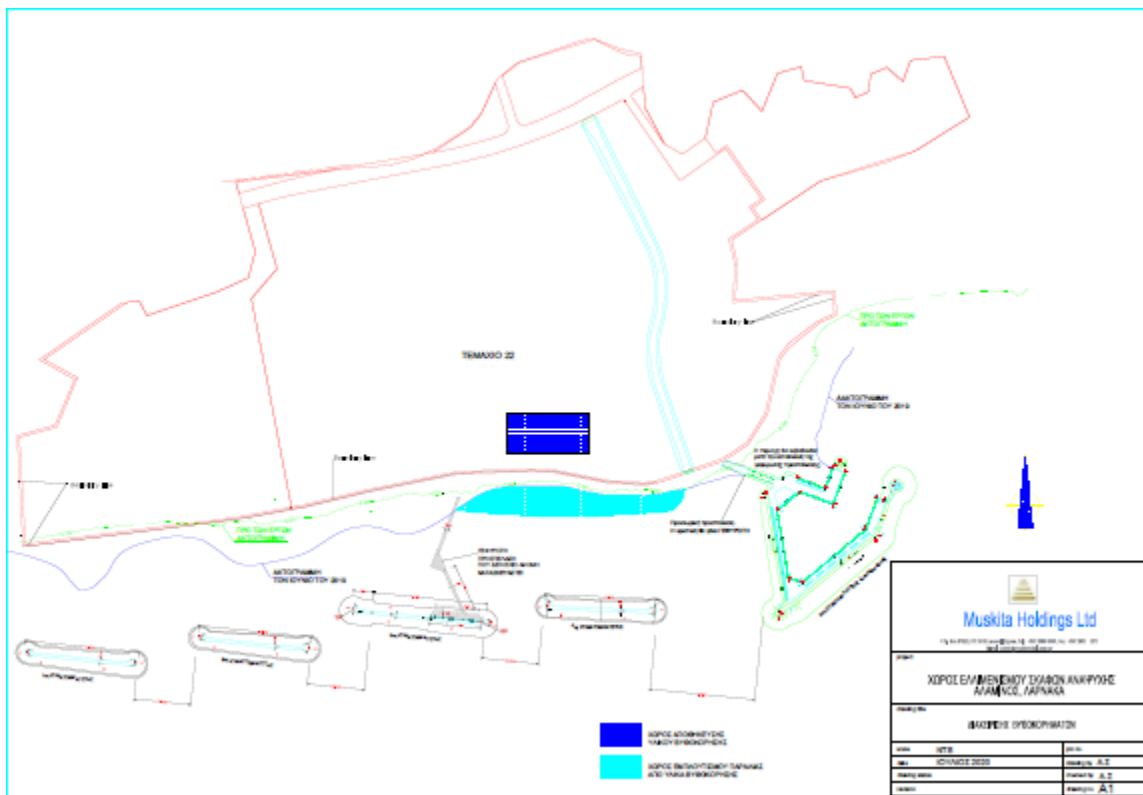
3.2. Διαχείριση άμμου και φυκιών

Η αντικατάσταση της υφιστάμενης συμπαγούς προσπέλασης με την κατασκευή γεφυρωτής προσπέλασης στοχεύει στη μείωση της προσάμμωσης και της συγκέντρωσης μεγάλης ποσότητας φυκιών μεταξύ της προσπέλασης και του εγκάρσιου προβόλου του υπήνεμου μώλου εξωτερικά του λιμενίσκου. Η εν λόγω γεφυρωτής προσπέλαση, η οποία θα ενώνει το χερσαίο τμήμα με τον χώρο ελλιμενισμού, θα επιτρέπει την ελεύθερη διακίνηση του θαλασσινού νερού και της άμμου.

Η υλοποίηση του έργου ξεκινά με την εκβάθυνση τόσο των προσχώσεων άμμου και φυκιών εντός της λιμενολεκάνης, όσο και περιμετρικά με έμφαση στον βορειοανατολικό μόλο, ενώ ολοκληρώνεται με την επαναφορά των αρχικών βυθομέτρων. Από τον καθαρισμό του βυθού του έργου αναμένεται να προκύψουν 40.000κ.μ. άμμος και 2.000κ.μ. φύκια, περίπου. Το υλικό θα απομακρυνθεί όπου είναι εφικτό με βυθοκόρο (long reach excavator) και σε πιο απομακρυσμένα σημεία με πλωτό σκάφος με γερανό και αντλία.

Για τον έλεγχο της ποιότητας του υλικού πρόσχωσης πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες σε ότι αφορά θέματα περιεχομένου και θολότητας και παρουσιάζονται τρεις διακριτές συσσωρεύσεις: 1) περιοχές καθαρής άμμου, 2) περιοχές μίγματος άμμου-φυκιών και 3) περιοχές με φύκια.

Περιοχές καθαρής άμμου: Σύμφωνα με τις αναλύσεις στα δείγματα άμμου δεν παρατηρούνται πετρελαιοειδή και βαρέα μέταλλα και ως εκ τούτου κρίνεται κατάλληλη για χρήση στον εμπλουτισμό της παραλίας μπροστά από το ξενοδοχείο Aldiana (4^{ος} κυματοθραύστης). Οι λόγοι για την επιλογή του χώρου εμπλουτισμού της παραλίας μπροστά από τον 4^ο κυματοθραύστη αφορούν στην παρουσία έντονης διάβρωσης, περιοχή όπου έγινε και σχετική θωράκιση προ δύο ετών, προς μείωση της εισχώρησης της θάλασσας πέραν του παραλιακού πεζοδρόμου. Συγκεκριμένα, η καθαρή άμμος θα μεταφέρεται στον ιδιόκτητο ειδικό χώρο προσωρινής αποθήκευσής του (βλ. Σχέδιο 2), αφού πρώτα αφεθεί μερικές μέρες για να στεγνώσει, θα περάσει από ειδικό κόσκινο/μηχάνημα για πλήρη έλεγχο της καθαρότητάς του και διαχωρισμού οποιουδήποτε ξένου σώματος και θα προωθηθεί για τελική επίστρωση και διαμόρφωση στην βορειοδυτική παραλία σε σχέση με το καταφύγιο. Η παραλία αυτή παρουσιάζει φαινόμενα έντονης διάβρωσης και θα μπορούσε να παραλάβει έως και 10.000κ.μ. Τα υπόλοιπα 30.000κ.μ. καθαρής άμμου που θα περισσέψουν, θα αποθηκευτούν στην συγκεκριμένη προτεινόμενη περιοχή. Η ολοκλήρωση των εργασιών εμπλουτισμού θα τερματιστεί με την τελική σταθεροποίηση της ακτής.

Σχέδιο 2: Προτεινόμενοι χώροι αποθήκευσης υλικού βυθοκόρησης και εμπλουτισμού παραλίας

Περιοχές μίγματος άμμου-φυκιού: παρουσιάζεται σε συγκεκριμένες περιοχές εντός της λιμενολεκάνης, όπου η άμμος έρχεται σε επαφή και ανακατεύτηκε με τις συσσωρεύσεις φυκιών. Το μίγμα αυτό θα αναγνωρισθεί, θα τοποθετηθεί σε ξεχωριστά φορτηγά από την καθαρή άμμο, θα μεταφερθεί σε διπλανή σωρό σε σχέση με την καθαρή άμμο και θα περάσει από την ίδια διαδικασία στεγνώματος και κοσκινίσματος. Το κλάσμα της άμμου, θα ελεγχθεί εργαστηριακά και σε

συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα θα αποφασιστεί η δυνατότητα χρήσης του για εμπλουτισμό παραλίας, ή εναλλακτική διαχείρισή του (π.χ. απόρριψής του υλικού αυτού σε θαλάσσια περιοχή).

Περιοχές με φύκια: θα μεταφερθεί για προσωρινή αποθήκευση στο ιδιόκτητο τεμάχιο της περιοχής, κοντά στις σωρούς άμμου. Πρόθεση είναι ο πειραματισμός για τη δυνατότητα ξήρανσης, σταδιακής έκπλυσης κατά τους χειμερινούς με γλυκό νερό, κομποστοποίησής του και τελικής ενσωμάτωσης της κομπόστας στα ιδιόκτητα τεμάχια ή η φόρτωση του υλικού σε φορητά και μεταφορά / απόρριψη στην πλησιέστερη χωματερή για ενταφιασμό.

3.3. Οικοσύστημα

Από επιτόπια επίσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 7/10/2020 παρατηρήθηκαν 1300 πτηνά από συνολικά 25 είδη. Το 87% είναι το σπουργίτι *Passer hispaniolensis* το οποίο βρέθηκε να κουρνιάζει και να πετά πάνω από το τεμάχιο. Επίσης, παρατηρήθηκαν μικροί αριθμοί σουσουράδων (Σεισοπυγίς) *Motacilla flava*, σπουργίτια *Hirundo rustica* και περιορισμένος αριθμός κορακιών *Corvus cornix*.

3.4. Θαλάσσιο περιβάλλον

Η θαλάσσια περιοχή του τεμαχίου είναι αμμώδης και χαρακτηρίζεται από μικρά βάθη της τάξης των 2 και 4 μέτρων στα 150-200 μέτρα από την ακτή. Η αμμώδης έκταση διακόπτεται κατά τόπους από την παρουσία χαμηλών βραχωδών περιοχών. Οι βραχώδεις περιοχές παίρνουν τη μορφή υφάλων στα ανατολικά και δυτικά όρια της περιοχής μελέτης.

Συγκεκριμένα από το ακρωτήριο Πετούντα μέχρι τον ορμίσκο, λίγο μετά το ανατολικό σύνορο του τεμαχίου, ο βυθός είναι περιοδικά βραχώδης με υφάλους με έντονη παρουσία φυκιών (*Posidonia oceanica*), σε βάθη που κυμαίνονται μεταξύ 2-3μ. Περίπου 400μ. πριν τον ορμίσκο ο βυθός εμφανίζεται αμμώδης με βάθη 1,5-2μ.

Στα νότια του λιμενοβραχίονα, σε απόσταση 100μ., βρίσκεται ένα από τα τοπικά λιβάδια Ποσειδωνίας, η έκταση και η κατάσταση του οποίου δεν έχει επηρεαστεί από το 2003-2019. Σε μία απόσταση 0-100μ. από την είσοδο του λιμένα δεν καταγράφηκε η ύπαρξη θαλάσσιων ειδών χλωρίδας στον πυθμένα.

3.5. Κλιματικοί παράγοντες

Η μέση ετήσια ταχύτητα του ανέμου για το διάστημα 1990-2018 στην ευρύτερη περιοχή ανάπτυξης σε ύψος 10μ. από το έδαφος κυμαίνεται στα 1,7 m/s. Οι επικρατέστεροι άνεμοι την ημέρα είναι οι βορειοδυτικοί 337° με μέγιστη ταχύτητα 2 m/s.

3.6. Ατμοσφαιρικό Περιβάλλον

Ο πλησιέστερος προς την περιοχή ανάπτυξης σταθμός, βρίσκεται στον Μαζωτό, σε απόσταση περίπου 3χλμ βόρεια από το σημείο ενδιαφέροντος. Οι συγκεντρώσεις για το σύνολο των ρύπων που λαμβάνει ο σταθμός, όπως Διοξείδιο και Οξειδία του Αζώτου, Διοξείδιο του Θείου, Μονοξείδιο του Άνθρακα και Βενζόλιο, είναι κατά πολύ χαμηλότερα από τις οριακές τιμές της Ευρωπαϊκής Οδηγίας. Η συγκέντρωσή των αιωρούμενων σωματιδίων με μέγιστη διάμετρο 10μm (PM₁₀) υπερβαίνει τα όρια της Ευρωπαϊκής Οδηγίας. Στη συγκεκριμένη περιοχή του έργου, η απουσία οποιασδήποτε βιομηχανίας, η απομακρυσμένη οικιστική δόμηση, η μη ύπαρξη οδικού άξονα υψηλού κυκλοφοριακού φόρτου και η εγγύτητα με τη θάλασσα, διαμορφώνει βέλτιστες συνθήκες της ατμόσφαιρας.

3.7. Ακουστικό Περιβάλλον

Η Μελέτη Διερεύνησης Επίπεδων Εκπομπής ήχου/θορύβου παρουσιάζει την υφιστάμενη κατάσταση και απαντά στις ανάγκες ποσοτικής διερεύνησης του βαθμού επηρεασμού του υφιστάμενου ακουστικού μικροκλίματος της ευρύτερης περιοχής ενδιαφέροντος, από τις εργασίες κατασκευής αλλά και τη λειτουργία του προτεινόμενου έργου.

Ως βάση αναφοράς για τη διερεύνηση του βαθμού επηρεασμού από το έργο λαμβάνεται το γενικό επίπεδο θορύβου της περιοχής που κυμαίνεται κατά τη διάρκεια της μέρας από 40dB(A) έως 41dB(A) ενώ τη νύχτα αναμένεται να είναι στα 30-35 dB(A). Το χαμηλό αυτό επίπεδο προκύπτει λόγω της απουσίας δρόμων υψηλού κυκλοφοριακού φόρτου, κατοικιών ή οποιασδήποτε άλλης ανθρωπογενούς πηγής εκπομπής θορύβου κοντά στο έργο.

3.8. Ορυκτοί Πόροι

Η περιοχή της μελέτης αποτελείται από Ιζηματογενή σχηματισμό από Αλλούβιο –Κολλούβιο. Στο έδαφος της περιοχής συναντάται άμμος, ιλύς, άργιλοι και χαλίκια. Δεν καταγράφονται ή εκτιμάται η παρουσία οποιονδήποτε εκμεταλλεύσιμων ορυκτών πόρων.

4. Περιγραφή των περιβαλλοντικών στοιχείων που ενδέχεται να επηρεαστούν σοβαρά από το Έργο και των πιθανών σημαντικών επιπτώσεων που το Έργο ενδέχεται να προκαλέσει στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Οι κύριες επιπτώσεις στο περιβάλλον από την κατασκευή και λειτουργία του έργου αφορούν (α) τον εμπλουτισμό με άμμο της παρακείμενης ακτής και τη διαχείριση των φυκιών (β) τον επηρεασμό των οικοσυστημάτων της περιοχής από την ιζηματομεταφορά και θολερότητα (γ) τη διαχείριση βυθοκορημάτων (δ) την ανακύκλωση των υδάτων εντός της λιμενολεκάνης (ε) τη διασφάλιση της ποιότητας του ύδατος (στ) την ηχορύπανση (ζ) τη διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων και Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Κατασκευή Έργου

5.1. Η πιθανότητα επηρεασμού του τοπικού λιβαδιού Ποσειδωνίας από τις εργασίες βυθοκόρησης είναι χαμηλή. Οι κύριοι λόγοι είναι: α) οι αναλύσεις ιζήματος και τα τοπικά πειράματα χρόνου καθίζησης που έγιναν, καταδεικνύουν το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό ιλύος – λεπτόκοκκου υλικού β) η σημαντική απόσταση των 100-250μ. από την περιοχή εκβάθυνσης έως το λιβάδι Ποσειδωνίας γ) η συνεχής παρακολούθηση της κίνησης των ιζημάτων στη βάση των τοπικών ρευμάτων κατά τη διάρκεια της βυθοκόρησης δ) η εφαρμογή κατάλληλων φραγμάτων ε) η βυθοκόρηση εκτός του έργου και πέραν των 17μ. από τα όρια του θα γίνεται με αντλία ρόφησης, γεγονός που περιορίζει στο ελάχιστο την πιθανότητα διασποράς λεπτόκοκκου ιζήματος και τη δημιουργία εκτεταμένου πλουμίου σε σταθερή αιώρηση για σημαντικό χρονικό διάστημα.

5.2. Τα υλικά της υφιστάμενης συμπαγούς πρόσβασης από την παραλία προς τον χώρο ελλιμενισμού σκαφών αποτελείται από σκύρα λατομείου, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν ως υλικό πλήρωσης για την κατασκευή των βάθρων πάνω στα οποία θα στηριχθεί η γεφυρωτή προσπέλαση.

5.3. Οι ημερήσιες ανάγκες σε νερό για τις κατασκευαστικές εργασίες εκτιμώνται σε 2κ.μ. και για τις ανάγκες των 25 εργαζομένων σε 250 λίτρα, οι οποίες θα καλύπτονται από το δίκτυο υδατοπρομήθειας του Κοινοτικού Συμβουλίου Αλαμινού.

5.4. Οι βασικές ποσότητες δομικών υλικών κατά τη φάση κατασκευής εκτιμώνται σε σκυρόδεμα 580κ.μ., οπλισμό σκυροδέματος 3.000 κιλά, τούβλα 135κ.μ., κεραμικά 550κ.μ., άσφαλτος 3.800κ.μ., πεζοδρόμια 1.600τ.μ. Για τη μεταφορά τους θα απαιτηθούν 340 οχηματοδιαδρομές (διπλή διαδρομή) για ένα έτος, οι οποίες δε αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην επιβάρυνση της κυκλοφορίας.

5.5. Τα στερεά απόβλητα από τους 25 εργαζομένους εκτιμώνται σε 5 κιλά ανά ημέρα. Άλλα στερεά απόβλητα θα προέρχονται από τα χώματα εκσκαφών, μπάζα και κατασκευαστικά υλικά, υλικά συσκευασίας εκτιμώνται σε 50 τόνους. Κάθε ρεύμα θα διαχωρίζεται και θα τοποθετείται σε skip ή άλλης μορφής προσωρινή αποθήκευση, όπως θα συμφωνηθεί με τους εκάστοτε αδειούχους συλλέκτες και το Κοινοτικό Συμβούλιο Αλαμινού για την αποκομιδή των οικιακών αποβλήτων.

5.6. Τα υγρά απόβλητα για το πλύσιμο εργαλείων και των 25 εργαζομένων εκτιμώνται σε 250 λίτρα ανά ημέρα και αναμένεται να προκύψουν από τις χημικές τουαλέτες. Άλλα υγρά απόβλητα όπως διαλύτες, μπογιές και άλλα υπολείμματα θα συλλέγονται ξεχωριστά στα δοχεία τους και εντός στεγανού χώρου, προς συλλογή από αδειοδοτημένο συλλέκτη.

5.7. Σύμφωνα με το σχεδιασμό του έργου, το κτίριο, ο δρόμος και ο χώρος στάθμευσης θα αποτελούν επιφάνειες αδιαπέραστες από το νερό, συνεπώς η σφράγιση του εδάφους έχει υπολογιστεί στα 5823κ.μ.

5.8. Κατά τις διεργασίες καθαρισμού του βυθού αναμένεται η δημιουργία πλουμίου αιωρούμενων σωματιδίων στην θαλάσσια στήλη νερού. Η έκταση της θολότητας αυτής και η κίνηση του

πλουμίου, όπως και ο χρόνος παραμονής της, εξαρτώνται κυρίως από την ένταση και κατεύθυνση των θαλάσσιων ρευμάτων στην περιοχή.

5.9. Στους υπολογισμούς της ηχοστάθμης στα όρια των γειτονικών κατοικιών, καθ' όν χρόνο λειτουργούν τα θορυβώδη μηχανήματα εργοταξίου, παρατηρείται η διατήρηση του μέγιστου επιπέδου θορύβου στα 51-53 dB(A). Αντίστοιχα, για το ξενοδοχείο, το επίπεδο θορύβου εκτιμάται στα 46-48 dB(A) (LAeq15), δεδομένης της φυτοκάλυψης και της παρεμβολής μικρού λόφου.

Λειτουργία Έργου

5.10. Οι ανάγκες σε νερό εκτιμώνται σε 1.500κ.μ. ανά έτος (40κ.μ. την ημέρα) από την ύδρευση, το κτίριο διοίκησης και το εστιατόριο και 20-500κ.μ. το έτος ανά σκάφος, οι οποίες θα καλύπτονται από το δίκτυο υδατοπρομήθειας του Κοινοτικού Συμβουλίου Αλαμινού.

5.11. Η μέση ημερήσια παραγωγή στερεών αποβλήτων στο εστιατόριο εκτιμάται σε 200kg στις περιόδους αιχμής, με μέσο όρο τα 70kg, τα οποία θα συλλέγονται σε διαφορετικούς κάδους για κάθε ρεύμα αποβλήτων, σε διαμορφωμένο χώρο παρά το εστιατόριο. Τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν από τα σκάφη υπολογίζονται γύρω στα 0,8kg/άτομο/ημέρα, και θα τοποθετούνται από τους χρήστες των σκαφών σε προκαθορισμένο χώρο, πίσω από το γραφείο του φύλακα.

5.12. Η ετήσια παραγωγή υγρών αποβλήτων από το εστιατόριο εκτιμάται σε 1.000κ.μ. και θα οδηγείται μέσω αγωγού στον υφιστάμενο βιολογικό σταθμό του ξενοδοχείου Aldiana που βρίσκεται στα δυτικά του τεμαχίου. Η ημερήσια παραγωγή λυμάτων από τα σκάφη αναψυχής εκτιμάται σε 10κ.μ. κατά τις περιόδους μέγιστης πληρότητας σκαφών ενώ εκτιμάται σε 2κ.μ. σε άλλες εποχές και θα συλλέγονται σε ένα σύστημα άντλησης των λυμάτων των σκαφών στην προβλήτα και μέσω σωλήνων θα προωθούνται στο εστιατόριο όπου μέσω αγωγού θα καταλήγουν στον βιολογικό σταθμό του ξενοδοχείου. Ο υφιστάμενος σταθμός επεξεργασίας έχει τη δυνατότητα να υποστηρίξει την επεξεργασία των πρόσθετων αυτών ποσοτήτων, με δεδομένο ότι το μέγιστο της αύξησης αυτής ισοδυναμεί με λιγότερο του 10% της δυναμικότητας του βιολογικού σταθμού σε συνθήκες πλήρους λειτουργίας.

5.13. Η ετήσια παραγωγή υγρών αποβλήτων από πετρελαιοειδή κατάλοιπα και σεντινόνερα υπολογίζονται γύρω στα 20-30 λίτρα ανά σκάφος, τα οποία θα οδηγούνται σε ελεγχόμενη δεξαμενή χωρητικότητας 1κ.μ. πίσω από τα γραφεία του φύλακα και θα παραδίδεται σε αδειοδοτημένο διαχειριστή.

5.14. Η συνολική ετήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για το έργο σε πλήρη ανάπτυξη εκτιμάται ότι θα ανέρχεται περίπου σε 113 MWh (278,2 kWh/m²) από τα οποία ποσοστό 40% αφορά στη θέρμανση, 14% στο φωτισμό, 12% στη ψύξη, 29% στις συσκευές της κουζίνας και το υπόλοιπο 5% άλλες ανάγκες του κτιρίου διοίκησης. Η ανάγκη σε ηλεκτρισμό στην εξυπηρέτηση των σκαφών διαφέρουν ανάλογα με το μέγεθος του σκάφους και κυμαίνονται από 500KWh μέχρι 10000KWh για σκάφη από 6 έως 26 μέτρα, αντίστοιχα.

5.15. Για τη διακίνηση των πελατών του εστιατορίου και των εργαζόμενων εκτιμώνται 100 ημερήσιες οχηματοδιαδρομές/ημέρα.

5.16. Στην περίπτωση της μέγιστης βροχόπτωσης που αναμένεται εντός των επομένων 100 χρόνων, ο μέγιστος όγκος απορροής με το έργο σε πλήρη ανάπτυξη (κυρίως αφορά την επιφάνεια του δρόμου μήκους 400 μέτρων), εντός 24 ωρών, υπολογίζεται περίπου στα 380κ.μ., για μέγιστη στα επόμενα 50 χρόνια 340κ.μ., και για τα 25 χρόνια τα 300κ.μ.

6. Περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται για να αποτραπούν, προληφθούν ή μετριαστούν επιπτώσεις στο περιβάλλον σύμφωνα με τη ΜΕΕΠ

Τα μέτρα μετριασμού των επιπτώσεων στο περιβάλλον περιλαμβάνουν βιοκλιματικό σχεδιασμό του κτιρίου διοίκησης, επαναχρησιμοποίηση του υλικού εκσκαφής για επιχωμάτωση του δρόμου, διαχωρισμός των αποβλήτων κατασκευής σε κάδους σύμφωνα με τις υποδείξεις του αδειούχου συλλέκτη, τοπιοτέχνηση του περιβάλλοντα χώρου για μείωση της σφράγισης εδάφους, παρακολούθηση των εργασιών εκβάθυνσης για μη πρόκληση θολότητας στην περιοχή, ύπαρξη εξοπλισμού αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων απώλειας ποσοτήτων πετρελαιοειδών, δημιουργία και έλεγχος υποδομών παραλαβής σκουπιδιών, αστικών λυμάτων και σεντινόνερων, πρόγραμμα ενημέρωσης ιδιοκτητών σκαφών για τους χώρους συλλογής αποβλήτων, επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού για μειωμένη χρήση νερού, συλλογή υγρών αποβλήτων κατασκευής σε στεγανό χώρο και διάθεση σε αδειοδοτημένους διαχειριστές, κ.α.

Κατά τη φάση κατασκευής του έργου προτείνονται μέτρα όπως προγραμματισμός των χωματουργικών εργασιών, προσαρμογή εργασιών σε περιπτώσεις δυνατών ανέμων για μείωση της σκόνης, συνεχής διαβροχή των υλικών που θα συγκεντρώνονται σε σωρούς, των μετώπων εκσκαφής και των διαδρόμων κίνησης των οχημάτων του εργοταξίου, συνεχής παρακολούθηση του πλουμίου διασποράς της ιλύος, όπως και του χρόνου καθίζησης-καθαρισμού κατά την εκβάθυνση και προσαρμογή των εργασιών, συστηματική συντήρηση των μηχανημάτων, κατασκευή ολοκληρωμένου συστήματος αποστράγγισης, κατάλληλη αποθήκευση για υλικά οποιασδήποτε μορφής προς αποφυγή διαρροών ή διαφυγής λόγω βροχόπτωσης, χρήση εξοπλισμού εργοταξίου σύγχρονου με υψηλή ενεργειακή απόδοση και χαμηλή ενεργειακή κατανάλωση, μηνιαία παρακολούθηση της κατανάλωσης ενέργειας και καυσίμων, ενημέρωση Τμήματος Αρχαιοτήτων σε περίπτωση που ανευρεθούν αρχαιότητες κατά τη διάρκεια των εκσκαφών, τοποθέτηση περίφραξης γύρω από τον χώρο των εργασιών, διαχωρισμός των αποβλήτων που θα προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής ανά είδος, πριν την απομάκρυνση τους από το εργοτάξιο, περιορισμός ταχύτητας οχημάτων σε ευαίσθητες περιοχές, προγραμματισμός μεταφορών βαρέων φορτηγών και μηχανοκίνητων οχημάτων, τοποθέτηση των μηχανημάτων στο εργοτάξιο σε σημεία που βρίσκονται όσο πιο μακριά από κοντινές οικιστικές, τουριστικές ή άλλες ευαίσθητες χρήσεις, μέτρα ελαχιστοποίησης του θορύβου, χρήση προσροφητικών υλικών (π.χ. πριονίδι, άμμος, κλπ.) για τυχόν διαρροές καυσίμων ή μηχανελαίων, χρήση διαπερατών υλικών και επιφανειών στους εξωτερικούς υπαίθριους χώρους (χώροι στάθμευσης κ.λπ.) για αποφυγή σφράγισης του εδάφους και διατήρηση της συνδετικότητας μεταξύ επιφάνειας της γης και εδάφους, φύτευση δέντρων και θάμνων περιμετρικά των έργων.

Κατά τη φάση λειτουργίας του έργου προτείνονται μέτρα όπως πρόγραμμα παρακολούθησης της εξέλιξης της ακτογραμμής και ετήσιου ελέγχου, διαδικασία δράσης για περιπτώσεις διακοπής του ρεύματος ή άλλων εκτάκτων περιπτώσεων κατά τις οποίες δεν θα λειτουργεί ο βιολογικός σταθμός, πρόγραμμα σωστής ρύθμιση και τακτική συντήρηση των μηχανολογικών εγκαταστάσεων, χωριστή Διαλογή στην Πηγή για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα, πρόνοιες για συλλογή αποβλήτων μέσω του συστήματος «pay-as-you-throw», υποδομές άμεσης αντίδρασης περιορισμού και καθαρισμού ατυχηματικών διαρροών/απορρίψεων εντός και εκτός λιμενολεκάνης, τακτικός έλεγχος και καθάρισμα των περιοχών συλλογής απορριμμάτων / αποβλήτων, έλεγχος εξωτερικού φωτισμού, χρήση σύγχρονων συστημάτων εξοικονόμησης νερού.

7. Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση

Δεν εφαρμόζεται.

8. Θέση Περιβαλλοντικής Αρχής

Η Περιβαλλοντική Αρχή, κατά τη διαμόρφωση της θέσης της, έλαβε υπόψη τις πληροφορίες που υποβλήθηκαν με βάση το άρθρο 23 του Νόμου, τα συμπληρωματικά στοιχεία, τις θέσεις των μελών της Επιτροπής και των εμπλεκόμενων τμημάτων. Η Περιβαλλοντική Αρχή δε φέρει ένσταση στην κατασκευή και στη λειτουργία του έργου υπό τους πιο κάτω όρους / προϋποθέσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα.

Η Γνωμοδότηση συνοδεύεται από Συνοπτικό Σημείωμα της Περιβαλλοντικής Αρχής για τον τρόπο και το βαθμό στον οποίο ενσωματώθηκαν ή έτυχαν διαφορετικού χειρισμού τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, όπως αναφέρεται στο Συνοπτικό Σημείωμα, που επισυνάπτεται.

Η Γνωμοδότηση έχει διάρκεια ισχύος όσο και η ισχύς της πολεοδομικής ή άλλης άδειας, νοουμένου ότι, στο διάστημα που μεσολαβεί, δεν επέρχεται μεταβολή των δεδομένων βάσει των οποίων αυτή εκδόθηκε.

Ιωάννα Κωνσταντινίδου
για Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος
Περιβαλλοντική Αρχή

Αρ. Φακ. 02.10.011.015.008.002
22 Φεβρουαρίου 2021

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 29(3)

**ΕΡΓΟ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΛΛΙΜΕΝΙΣΜΟΥ
ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΑΛΑΜΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»
ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΑΡ/00657/2018**

Στα πλαίσια του έργου υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος οι ακόλουθες απόψεις από Τμήματα / Υπηρεσίες / Τοπικές Αρχές:

Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (Αρ. Φακ. 02.10.003 και ημερ. 2/11/2020): δε φέρει ένταση για το έργο αλλά αναφέρει απαιτήσεις / όρους όπως αναφορά στην εξέλιξη της ακτογραμμής με το προτεινόμενο έργο, αλλαγή στο θαλάσσιο και παράκτιο περιβάλλον της περιοχής σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό της άδειας που εκδόθηκε το 2002, λήψη κατάλληλων μέτρων για βυθοκόρηση, εμπλουτισμός παραλίας που διαβρώθηκε μέχρι την οριστική σταθεροποίηση ακτής, νέα μοντέλα για ρευματικά δεδομένα σε διάφορες εποχές.

Επαρχιακή Διοίκηση Λάρνακας (Αρ. Φακ. 47.46.4.IV Αλαμινού και ημερ. 14/12/2020): δε φέρει ένταση για το έργο νοουμένου ότι εξασφαλιστούν οι θετικές απόψεις από άλλα εμπλεκόμενα Τμήματα και αναφέρει όρους όπως υλοποίηση όρων άδειας διαχωρισμού, υλοποίηση όρων του Διατάγματος για Διαχείριση Χώρων Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής, δημόσια πρόσβαση στην παραλία, εξασφάλιση άδειας οικοδομής και τήρηση προνοιών Δήλωσης Πολιτικής.

Τμήμα Δημοσίων Έργων (ημερ. 15/12/2020): δε φέρει ένταση για το έργο νοουμένου ότι εφαρμοστούν σχετικοί όροι όπως μεταφορά άμμου σε παραλία με διάβρωση, παρακολούθηση της ποιότητας των υδάτων, συνεχής ροή νερού κάτω από τη γέφυρα, δημόσια πρόσβαση στην παραλία.

Επίσης, στα πλαίσια του έργου δεν υποβλήθηκαν στο Τμήμα Περιβάλλοντος απόψεις ή παραστάσεις από το κοινό, σε διάστημα τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση της σχετικής Γνωστοποίησης σε δύο (2) εφημερίδες ημερήσιας κυκλοφορίας.

Οι πιο πάνω απόψεις λήφθηκαν υπόψη με την ενσωμάτωση των όρων και προϋποθέσεων στην παρούσα Γνωμοδότηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**ΕΡΓΟ «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΛΛΙΜΕΝΙΣΜΟΥ
ΣΚΑΦΩΝ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΑΛΑΜΙΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΛΑΡΝΑΚΑΣ»
ΑΡ. ΑΙΤΗΣΗΣ: ΛΑΡ/00657/2018**

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Γενικοί Όροι

1.1. Ο κύριος του έργου φέρει ακέραιη την ευθύνη για την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων, μέτρων και περιορισμών που επιβάλλονται με την παρούσα Γνωμοδότηση.

1.2. Ο κύριος του έργου δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση τήρησης διατάξεων της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ανεξαρτήτως από την ύπαρξη σχετικής ρητής αναφοράς στους περιβαλλοντικούς όρους του έργου.

1.3. Όλες οι εργασίες ανέγερσης και λειτουργίας του έργου να συμμορφώνονται με τους σχετικούς με την Προστασία του Περιβάλλοντος Νόμους, Κανονισμούς, Διατάγματα και Τροποποιήσεις που διέπουν αυτούς όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή και αντικαθίστανται.

1.4. Σε περίπτωση οποιασδήποτε αλλαγής στο έργο π.χ. επέκταση, κατεδάφιση, αποξήλωση, αύξησης αριθμού σκαφών αναψυχής από 85 μέχρι 150 (μέγιστος) κ.λπ. και πριν την έναρξη οποιωνδήποτε εργασιών να ενημερώνεται το Τμήμα Περιβάλλοντος με σκοπό τη διερεύνηση αν οι εργασίες που επίκεινται να διεκπεραιωθούν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018.

1.5. Να τηρηθεί το Ειδικό Σχέδιο το οποίο αποτελεί τη βάση εγγραφής του μέρους του θαλάσσιου χώρου για κήρυξη του ως Χώρος Ελλιμενισμού Σκαφών, όπως τίθενται στο Διάταγμα Κ.Δ.Π. 258/2018 που παραχωρήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο δυνάμει τους περί Διαχείρισης Χώρων Ελλιμενισμού Σκαφών Αναψυχής Νόμους του 2007 έως 2018.

1.6. Πριν την έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών, να υποβληθεί σχέδιο που να δεικνύει ευκρινώς το χώρο αγκυροβόλησης σκαφών, τις υποδοχές νερού, ηλεκτροδότησης και πυρόσβεσης, κατά το στάδιο κατασκευής του έργου. Για την επιλογή του χώρου να ληφθεί υπόψη η αποφυγή επηρεασμού θαλάσσιας βλάστησης (Ποσειδώνια κ.α.) και γενικά ο επηρεασμός του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Το Σχέδιο να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος και στο Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών για έγκριση. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

1.7. Με την Ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής του έργου, να υποβληθεί στην Περιβαλλοντική Αρχή «Έκθεση Ολοκλήρωσης Εργασιών» η οποία να εκπονείται και να υπογράφεται από τους μελετητές και μηχανικούς του έργου και στην οποία θα αναφέρονται τα μέτρα που λήφθηκαν για την ικανοποίηση των όρων των πιο κάτω Ενοτήτων:

- (α) Ενότητα Α: Όροι που πρέπει να εφαρμοστούν πριν τον τελικό σχεδιασμό του έργου
- (β) Ενότητα Β: Όροι που πρέπει να εφαρμοστούν πριν την κατασκευή του έργου
- (γ) Ενότητα Γ: Όροι που πρέπει να εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου

Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.

1.8. Ο υφιστάμενος δημόσιος πεζόδρομος προς την παραλία να διατηρηθεί για χρήση από το κοινό και απρόσκοπτη πρόσβαση στην παραλία.

1.9. Ο προτεινόμενος δρόμος πρόσβασης προς το χώρο ελλιμενισμού σκαφών να επιτρέπει τη διέλευση πεζών / κοινού προς την παραλία και την πρόσβαση οχημάτων σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

1.10. Να μη γίνει περαιτέρω επηρεασμός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας, χωρίς την εξασφάλιση έγκρισης από το Υπουργικό Συμβούλιο με βάση τον περί Προστασίας της Παραλίας Νόμο (ΚΕΦ. 59).

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο κατασκευής του έργου:

Όροι για το ανθρωπογενές περιβάλλον

2.1. Να ετοιμαστεί Σχέδιο Διαχείρισης Εργοταξίου κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου. Το σχέδιο να καθορίζει συγκεκριμένους χώρους για την προσωρινή τοποθέτηση μηχανημάτων, υλικών και μπαζών, την ασφαλή προσωρινή αποθήκευση μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ελαστικών, καυσίμων και άλλων, καθώς και τρόπους διακίνησης των κατασκευαστικών μηχανημάτων και οχημάτων. Επίσης, να καθορίζονται μέτρα αντιμετώπισης των αερίων αποβλήτων (σκόνη, αιωρούμενα σωματίδια ή οσμηρών ουσιών κλπ.), μέτρα αντιμετώπισης των υγρών αποβλήτων (αστικά λύματα από τουαλέτες εργοταξίου, λάδια, γράσα, διαρροές καυσίμων ή λιπαντικών καθώς και από τη συντήρηση των μηχανημάτων του εργοταξίου κλπ.), μέτρα αντιμετώπισης του θορύβου. Σε κάθε περίπτωση, οι δραστηριότητες του εργολάβου (αποθηκευτικοί χώροι πρώτων υλών, μηχανημάτων και μπαζών) να περιοριστούν εντός του χώρου του εργοταξίου. Το Σχέδιο αυτό να περιλαμβάνει το Σχέδιο του όρου 2.23.

2.2. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για αποφυγή επιπτώσεων ή οχληρίας στις γειτνιάζουσες αναπτύξεις (ξενοδοχείο) που κυρίως αφορούν την μείωση εκπομπών σκόνης και αποφυγή οποιασδήποτε εισροής, απόρριψης, διαρροής οποιουδήποτε αντικειμένου, ουσίας ή ύλης η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment].

2.3. Να καταρτιστεί Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης το οποίο να εφαρμόζεται, κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου, σε περίπτωση ατυχήματος, διαρροής ουσιών (ειδικά

επικίνδυνων) στο έδαφος ή στη θάλασσα, φωτιάς, έκρηξης, πυρκαγιάς, πλημμύρας, σεισμού και τραυματισμού προσώπου. Σε τέτοιες περιπτώσεις να ειδοποιούνται αμέσως οι εκάστοτε αρμόδιες αρχές.

2.4. Για το προσωπικό του εργοταξίου να τοποθετηθούν προσωρινές βοηθητικές εγκαταστάσεις, στις οποίες να περιλαμβάνονται εγκαταστάσεις υγιεινής προσωπικού, οι οποίες να τοποθετηθούν κατάλληλα ώστε να μην προκαλούνται προβλήματα στο περιβάλλον. Να γίνεται χρήση χημικών τουαλετών.

2.5. Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας εκδήλωσης φωτιάς, έκρηξης ή δημιουργίας περιστατικού ρύπανσης στον αέρα, στο έδαφος ή στα επιφανειακά ή και υπόγεια ύδατα, που μπορούν να απειλήσουν την ανθρώπινη υγεία ή και το περιβάλλον.

2.6. Απαγορεύεται η καύση απορριμμάτων, μηχανέλαιων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού καθώς και η ταφή τους μαζί με τα απόβλητα εκσκαφών και κατασκευών που θα προκύψουν.

2.7. Όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών εργασιών να συντηρούνται ορθά σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

2.8. Να εφαρμοστούν κατάλληλες κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, με προειδοποιητικές πινακίδες και φωτεινά σήματα κατά την κατασκευή του δρόμου πρόσβασης και του χώρου στάθμευσης, για διευκόλυνση των χρηστών και τη μείωση του κινδύνου ατυχημάτων. Να γίνει διαχείριση της κυκλοφορίας κατά τη διάρκεια των κατασκευαστικών έργων, για τη διευκόλυνση των κατοίκων της περιοχής και των διερχόμενων οχημάτων.

2.9. Τα βαρέου τύπου οχήματα να χρησιμοποιούν τις κύριες οδικές αρτηρίες και να αποφεύγεται η διακίνηση και η διέλευση τους από το κέντρο των οικιστικών ζωνών. Κατά προτίμηση, να επιλέγονται παρακαμπτήριοι και περιμετρικοί οδοί.

2.10. Να απομακρυνθεί το εργοτάξιο και να γίνει αποκατάσταση όλων των εργοταξιακών χώρων, μετά το πέρας των κατασκευαστικών εργασιών και διεξαγωγή εργασιών ομαλοποίησης του εδάφους, στα σημεία που θα υπάρξει αλλοίωση της τοπικής μορφολογίας.

Όροι για τη διαχείριση θορύβου

2.11. Να εφαρμοστούν μέτρα μείωσης του θορύβου στο εργοτάξιο, όπως χρήση ωτοασπίδων από το προσωπικό, τοποθέτηση σιγαστήρων στα μηχανήματα, παρακολούθηση των επιπέδων θορύβου με ηχομετρητές, τοποθέτηση ηχοπετασμάτων περιμετρικά του έργου (περίφραξη) ή γύρω από θορυβώδη μηχανήματα, καθώς και τήρηση κατάλληλου ωραρίου εργασίας. Άλλα μέτρα μείωσης του θορύβου είναι η τακτική επιθεώρηση και συντήρηση των μηχανημάτων κατασκευής, η χρήση αντιδονητικών βάσεων και αποσβεστών στα μηχανήματα και η χρήση σιγαστήρων και

καλυμμάτων. Επίσης, τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο κατασκευής του έργου να έχουν τη μέγιστη ενεργειακή απόδοση και να μην υπερβαίνουν τα όρια θορύβου που τέθηκαν από τον κατασκευαστή. Σωστός προγραμματισμός των εργασιών για μείωση της χρονικής περιόδου λειτουργίας του εργοταξίου.

2.12. Όπου απαιτείται να εφαρμόζονται τεχνικές λύσεις για τη μείωση του θορύβου από τη κίνηση βαρέων οχημάτων (π.χ. κατασκευή ηχοπετασμάτων περί τους χώρους των εργοταξίων και χρήση κινητών αντιθορυβικών πετασμάτων στα σημεία εκπομπής υψηλής στάθμης θορύβου).

2.13. Να γίνεται περιορισμός των εργασιών εργοταξίου και χρήσης των θορυβωδών εργασιών/μηχανημάτων, σε κανονικό ωράριο εργασιών και αποφυγή φορτοεκφόρτωσης κατά τις ώρες κοινής ησυχίας, ιδιαίτερα στην περίπτωση που το έργο απαιτηθεί να συνεχίσει να κατασκευάζεται και εντός θερινής περιόδου όπου εφαρμόζεται η μεσημβρινή αργία.

2.14. Να γίνει συνεκτίμηση του θορύβου για τον καθορισμό του προγράμματος εργασιών και της μεθοδολογίας κατασκευής με στόχο τη μείωση των εκπομπών θορύβου. Να προβλέπεται όπως, όπου είναι εφικτό, οι θορυβώδεις εργασίες να διεξάγονται ταυτόχρονα ώστε να μειώνεται η διάρκεια εκπομπής υψηλών επιπέδων θορύβου.

Όροι για τη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων

2.15. Κατά τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής να τηρούνται οι πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 [ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment]. Στο πλαίσιο αυτό, όλα τα στερεά απόβλητα που θα προκύπτουν πρέπει, κατά σειρά προτεραιότητας, να προετοιμάζονται για εκ νέου χρήση, ανακύκλωση, ανάκτηση ή, όταν αυτό είναι τεχνικά και οικονομικά αδύνατο, να διατίθενται με τρόπο που να αποφεύγονται ή να μειώνονται οι επιπτώσεις στο έδαφος και τα νερά.

2.16. Τα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα τα οποία πιθανόν να προκύψουν από τις εργασίες κατασκευής του έργου (όπως κενοί περιέκτες καυσίμων, πετρελαιοειδών, λιπαντικών, διαλυτών και άλλων επικίνδυνων χημικών ουσιών, ρυπασμένα χώματα από τυχόν διαρροές κτλ.) να συλλεχθούν και να παραδοθούν σε αδειοδοτημένους φορείς συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας αποβλήτων, με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

2.17. Να τηρούνται Μητρώα Κατοχής Παραγωγής Επικίνδυνων Αποβλήτων σύμφωνα με τις πρόνοιες των εν λόγω Νόμων του 2011 μέχρι 2016.

2.18. Οι ποσότητες μπαζών / υλικών εκσκαφής που θα προκύψουν από το έργο να γίνει προσπάθεια να χρησιμοποιηθούν για επιχωματώσεις στο έργο στο μέγιστο δυνατό βαθμό. Τυχόν περίσσεια μπαζών που πιθανόν να προκύψει να τύχει διαχείρισης με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 (ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment).

2.19. Να γίνει κατάλληλη διευθέτηση των χώρων αποθήκευσης αδρανών υλικών σε θέσεις όπου δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την επιφανειακή απορροή και τη βλάστηση. Στους χώρους αποθήκευσης αδρανών να χρησιμοποιούνται μέσα όπως προστατευτικές τάφρους ή άλλα ώστε να αποφεύγεται η διασπορά στερεών σωματιδίων.

2.20. Να γίνει εναπόθεση από τον ανάδοχο εργολάβο των περισσευόμενων υλικών κατασκευής με ασφαλή τρόπο, σύμφωνα με τις οδηγίες και κανονισμούς των σχετικών νόμων περί απόρριψης των υλικών οικοδομών και άλλων υλικών.

2.21. Οι χώροι στους οποίους θα υπάρχει συγκεντρωμένη δραστηριότητα και εξοπλισμός (γραφεία εργοταξίων, εγκαταστάσεις παραγωγής σκυροδέματος και αποθήκευσης υλικών / αποβλήτων, κ.λπ.) να είναι περιφραγμένοι ώστε να απομονώνονται και να παρεμποδίζεται η άμεση οπτική επαφή. Η αποθήκευση των υλικών κατασκευής, των μηχανημάτων και των στερεών αποβλήτων που θα προκύψουν από την κατασκευή του έργου, να γίνεται αποκλειστικά εντός των εργοταξιακών χώρων, και σε σημεία τα οποία θα δημιουργήσουν τη μικρότερη δυνατή όχληση.

2.22. Να διεξάγεται τακτική συλλογή και διάθεση των αποβλήτων των παραγόμενων από το προσωπικό του εργοταξίου σε εγκεκριμένους χώρους.

2.23. Για τη διαχείριση των Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.) πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 (Αρ. 185(Ι)/2011) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment] και των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 (Κ.Δ.Π. 159/2011) και 2013 (Κ.Δ.Π. 220/2013) [ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment], για την ορθολογική διαχείριση των Α.Ε.Κ.Κ. με στόχο το κατά δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό ανακύκλωσης τους. Συγκεκριμένα:

(α) Πριν την έναρξη εκτέλεσης του έργου ο Εργολάβος θα πρέπει να ετοιμάσει Ολοκληρωμένο Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ) με βάση την παράγραφο 7(1)(α) των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 και 2013, που θα συμπεριλαμβάνει και το κόστος της Διαχείρισης των Α.Ε.Κ.Κ. Θα φέρει την πλήρη ευθύνη εφαρμογής του [Κανονισμός 5, Παράγραφος (1)], θα μεριμνά για τη φύλαξη του στο εργοτάξιο και θα το θέτει στη διάθεση των Επιθεωρητών ή άλλων εκπροσώπων του Τμήματος Περιβάλλοντος όποτε αυτό ζητηθεί.

Το σχέδιο πρέπει να προβλέπει την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων στο εργοτάξιο περιλαμβανομένης της συλλογής, τυχόν επεξεργασίας και τελικής διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταχειρισμένων μηχανέλαιων, ανακυκλώσιμων αποβλήτων από εκσκαφές, κατεδαφίσεις κλπ.), να υποδεικνύονται οι χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, οι προδιαγραφές των εν λόγω χώρων, ο τρόπος συσκευασίας και προσωρινής αποθήκευσης των αποβλήτων, το ποσοστό ανακύκλωσης των αποβλήτων και οι συμφωνίες με φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Θα πρέπει, επίσης, να περιλαμβάνει περιγραφή τυχόν

επεξεργασίας με σπαστήρα (χώρο, διάρκεια, μέτρα μείωσης των επιπτώσεων στο περιβάλλον κ.λπ.).

(β) Ο Εργολάβος, στο στάδιο υποβολής της προσφοράς, να συμμετέχει σε αδειοδοτημένο Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ., όπως καθορίζεται στον Κανονισμό 7 (παράγραφος 2) των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 και 2013, ή να διατηρεί και λειτουργεί αδειοδοτημένο Ατομικό Σύστημα Διαχείρισης Α.Ε.Κ.Κ. που εκδίδεται δυνάμει των περί Διαχείρισης Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016 και των περί Αποβλήτων (Διαχείριση Αποβλήτων από Εκσκαφές, Κατασκευές και Κατεδαφίσεις) Κανονισμών του 2011 και 2013, με ποινή αποκλεισμού. Απαγορεύεται η διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων χωρίς Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης για τα συγκεκριμένα απόβλητα.

(γ) Όταν ο εργολάβος θα διαχειριστεί ο ίδιος κάποια από τα μη επικίνδυνα απόβλητα, να κατέχει εν ισχύ Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή Πιστοποιητικό Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων που εκδόθηκε δυνάμει των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016, για συλλογή και μεταφορά ή/και για την επεξεργασία των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από τις δραστηριότητες που διενεργούνται για την ολοκλήρωση του έργου, με ποινή αποκλεισμού.

Σε περίπτωση που δεν θα τα διαχειριστεί ο ίδιος, υποχρεούται να παραδίδει τα απόβλητα σε Αδειοδοτημένους Φορείς ή κατόχους Πιστοποιητικού Καταχώρησης στο Αρχείο Διαχειριστών Αποβλήτων ή να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου Φορέα που κατέχει τα πιο πάνω προαπαιτούμενα, για τη συλλογή και μεταφορά των κατηγοριών αποβλήτων που θα προκύψουν από το έργο.

(δ) Ο Εργολάβος να χρησιμοποιεί τις βέλτιστες τεχνικές για προώθηση της επαναχρησιμοποίησης ή/και αξιοποίησης των παραγόμενων αποβλήτων στο μέγιστο δυνατό βαθμό, σύμφωνα με το άρθρο 13 των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016. Ο Εργολάβος να διασφαλίζει τη μεταφορά των παραγόμενων αποβλήτων σε αδειοδοτημένες μονάδες για επεξεργασία/ανακύκλωση, σύμφωνα με τον όρο (γ).

(ε) Ο Εργολάβος σε περίπτωση που τα παραγόμενα Α.Ε.Κ.Κ δεν θα επεξεργαστούν στο χώρο παραγωγής τους προς επαναχρησιμοποίηση ή για επεξεργασία στο έδαφος (land treatment) από την οποία να προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή την οικολογική βελτίωση (R10), θεωρούνται απόβλητα και πρέπει να μεταφέρονται σε αδειοδοτημένες μονάδες για επεξεργασία/ανακύκλωση Α.Ε.Κ.Κ. σύμφωνα με τον όρο (γ).

(στ) Ο Εργολάβος να υπογράφει το σχετικό Έντυπο Αναγνώρισης και Παρακολούθησης (Κ.Δ.Π. 31/2016) [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment] σε κάθε παράδοση και να απαιτεί αντίγραφο του Συλλέκτη-Μεταφορέα από την εγκατάσταση που παρέλαβε τα απόβλητα. Τα αντίγραφα θα πρέπει να τηρούνται ως αποδεικτικά στοιχεία της ορθής διαχείρισης των αποβλήτων και να αποστέλλονται στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος με την ολοκλήρωση του έργου ή όποτε αυτά ζητηθούν.

(η) Ο Εργολάβος σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 77/2016 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment], να επεξεργάζεται με τη χρήση Κινητού Σπαστήρα/Κοσκίνου τα Α.Ε.Κ.Κ. μόνο στους χώρους παραγωγής τους (χώρος εκάστοτε εργοταξίου), του οποίου η λειτουργία δεν επιτρέπεται εκτός των ορίων του εργοταξίου. Απαγορεύεται η χρήση κινητού σπαστήρα στο εργοτάξιο εκτός και αν αυτός περιλαμβάνεται σε Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων ή αν έχει εκδοθεί Πιστοποιητικό για επεξεργασία αποβλήτων στο χώρο παραγωγής τους και έχουν εξασφαλιστεί προηγουμένως οποιοσδήποτε άλλες εγκρίσεις ή/και άδειες.

(θ) Ο Εργολάβος, με την ολοκλήρωση του έργου, να υποβάλει στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος τα Έντυπα Αναγνώρισης και Παρακολούθησης της μεταφοράς των αποβλήτων σύμφωνα με το Διάταγμα Κ.Δ.Π. 31/2016.

(ι) Τονίζεται ότι αποτελεί αδίκημα η απόρριψη αποβλήτων στο έδαφος και τα νερά. Σε περίπτωση που ο Εργολάβος απορρίψει απόβλητα που προήλθαν από την κατεδάφιση του έργου, είναι υπόχρεος να τα παραδώσει σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης και να επαναφέρει τους χώρους στην αρχική τους κατάσταση με δικά του έξοδα. Σε αντίθετη περίπτωση ο Επιβλέπων Μηχανικός έχει υποχρέωση να καταγγείλει την Παρανομία στο Τμήμα Περιβάλλοντος για λήψη μέτρων, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.

2.24. Να γίνει εναπόθεση Αποβλήτων Εκσκαφών, Κατασκευών και Κατεδαφίσεων (Α.Ε.Κ.Κ.) σε περιοχή η οποία θα υποδειχθεί και θα τύχει έγκρισης από αρμόδιες αρχές, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016, ενημερώνοντας το Τμήμα Περιβάλλοντος.

2.25. Τα επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες κατασκευής και συντήρησης του εξοπλισμού, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

Όροι για τη διαχείριση υγρών αποβλήτων

2.26. Στους χώρους των εργοταξίων να υπάρχουν απορροφητικά υλικά (π.χ. πριονίδι, άμμος) σε επαρκείς ποσότητες ώστε να μπορούν να συγκρατούνται καύσιμα και λιπαντικά σε περίπτωση διαρροής τους. Μετά τη χρήση τους τα απορροφητικά υλικά να συλλέγονται και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης με βάση τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

2.27. Να τηρηθούν οι πιο κάτω όροι για τη σύνδεση των αγωγών μεταφοράς λυμάτων με την υφιστάμενη Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων (Βιολογικός Σταθμός):

(α) Να ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα (π.χ. προδιαγραφές υλικών, μεθοδολογία εγκατάστασης) ώστε να εξασφαλιστεί η σύνδεση των αγωγών και η στεγανότητα τους για αποφυγή διαρροών.

(β) Σε περίπτωση που δεν υπάρχει, να εγκατασταθεί δεξαμενή έκτακτης ανάγκης, χωρητικότητας τουλάχιστον αποθήκευσης μιας ημέρας για την αποθήκευση ανεπεξεργαστων υγρών αποβλήτων σε περίπτωση δυσλειτουργίας του σταθμού ή επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων τα οποία δεν ικανοποιούν τις προδιαγραφές ποιότητας.

(γ) Οι εγκαταστάσεις της μονάδας από τις οποίες δυνατό να προκύπτουν οσμές να καλυφθούν, καθώς επίσης να χρησιμοποιηθούν συστήματα απομάκρυνσης οσμών.

(δ) Η τοποθέτηση του αγωγού μεταφοράς επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων να γίνει με βάση τα Κυπριακά Πρότυπα για την κατασκευή και έλεγχο αγωγών (CYS EN 1610: 1998).

(ε) Οι αγωγοί μεταφοράς λυμάτων να είναι κατασκευασμένοι από υψηλής ανθεκτικότητας υλικό HDPE και με ονομαστική πίεση PN10 bar ή μεγαλύτερη έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι κατά την λειτουργία του έργου δεν θα υπάρχουν διαρροές προς το περιβάλλον.

Όροι για τη βιοποικιλότητα

2.28. Στη τοπιοτέχνηση των χώρων πρασίνου / λωρίδων πρασίνου, σε συνεννόηση με το Τμήμα Δασών, να χρησιμοποιηθούν ιθαγενή, τοπικά και αυτοφυή είδη χλωρίδας. Τα φυτικά είδη που θα χρησιμοποιηθούν να ανήκουν στη βλαστητική φυσιογνωμία της περιοχής, χωρίς μεγάλες απαιτήσεις σε νερό για τη συντήρησή τους, ώστε να γίνεται εξοικονόμηση υδάτινων πόρων.

2.29. Να μη γίνεται χρήση οποιονδήποτε εντομοκτόνων ή παρασιτοκτόνων. Να ληφθεί πρόνοια για μελλοντική άρδευση των χώρων πρασίνου.

2.30. Να ληφθούν μέτρα πυροπροστασίας κατά τη διάρκεια λειτουργίας του εργοταξίου.

Όροι για τα υπόγεια και επιφανειακά νερά

2.31. Να γίνει αποκατάσταση του φυσικού συστήματος αποστράγγισης σε περιοχές που πιθανόν να διαταραχθούν από χωματουργικές εργασίες, εκσκαφές ή επιχωματώσεις.

2.32. Να εξασφαλιστεί η απρόσκοπτη και ομαλή απορροή του Ξεροπόταμου και του νερού στον υφιστάμενο οχετό ομβρίων υδάτων.

2.33. Να γίνει προσεκτική τοποθέτηση των προσωρινών χώρων απόθεσης υλικών εκσκαφής χημικών ουσιών, πρώτων υλών, αποβλήτων και γενικά του εργοταξίου, σε χώρους που βρίσκονται σε απόσταση από την κοίτη του Ξεροπόταμου.

2.34. Να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφευχθεί τυχόν απόρριψη αποβλήτων, μηχανελαίων και άλλων ρύπων εντός της κοίτης του Ξεροπόταμου. Το έργο βρίσκεται σε κοντινή απόσταση από τον ποταμό βλ σχέδιο πιο πάνω.

2.35. Να αποφευχθούν οποιεσδήποτε εργασίες συντήρησης του εξοπλισμού και των οχημάτων, καθώς και ανεφοδιασμός τους με καύσιμα και η αλλαγή λιπαντικών ελαίων παρά την κοίτη του Ξεροπόταμου. Ο εξοπλισμός και τα οχήματα να συντηρούνται και να υπόκεινται σε ανεφοδιασμό σε αντίστοιχους κατάλληλους χώρους.

2.36. Να αποφεύγεται η διεξαγωγή χωματοουργικών εργασιών κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων για την αποφυγή μεταφοράς στερεών στην κοίτη του Ξεροπόταμου.

2.37. Να ληφθούν μέτρα σύμφωνα με τα σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμύρας, σε συνεννόηση με το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

2.38. Σε περίπτωση που παρατηρηθεί απορροή νερού σε επίπεδο ρυακιού κατά τη διάρκεια βροχόπτωσης, κοντά στους χώρους εκσκαφής, να διαμορφωθούν προσωρινά τοπικά μικρά χωμάτινα αναχώματα για την εκτροπή της ποσότητας αυτής όμβριων υδάτων προς το έργο.

Όροι για την ατμόσφαιρα

2.39. Οι ρύποι που θα εκπέμπονται από τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν στο στάδιο κατασκευής, να μην υπερβαίνουν τα όρια τα οποία προβλέπουν οι περί της Ποιότητας του Ατμοσφαιρικού Αέρα Νόμοι του 2010 έως 2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy], και οι σχετικοί Κανονισμός Κ.Δ.Π 327/ 2010 και 37/2017 [ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - www.mlsi.gov.cy].

2.40. Οι κλιματικές συνθήκες παίζουν ρόλο στη διασπορά της σκόνης στην ατμόσφαιρα. Συστήνεται να επικεντρώνεται η λειτουργία των βαρέων οχημάτων κατασκευής κατά προτίμηση μεταξύ Οκτωβρίου - Απριλίου, περίοδο μη ξηρού περιβάλλοντος, για την αποφυγή διασπορά της σκόνης στην ατμόσφαιρα.

2.41. Σε αντίθετη περίπτωση κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για ελαχιστοποίηση και καταστολή της σκόνης και συγκεκριμένα:

- (α) οι χώροι και οδικές προσβάσεις που χρησιμοποιούνται συχνά από οχήματα μεταφοράς υλικών να διαμορφωθούν κατάλληλα (επίστρωση με κατάλληλα υλικά) αν αυτό απαιτείται
- (β) να καταρτιστεί κατάλληλο σχέδιο δρομολογίων οχημάτων ώστε αυτά να ελαχιστοποιηθούν με στόχο την κατά το δυνατό μικρότερη έκλυση αέριων ρύπων και σκόνης,
- (γ) τα οχήματα μεταφοράς να διατηρούν χαμηλές ταχύτητες κίνησης (10 km/ώρα) στους χωμάτινους δρόμους.
- (δ) κατά τη μεταφορά χύδην υλικών να αποφεύγεται η υπερπλήρωση των φορτηγών οχημάτων μεταφοράς.

(ε) να γίνεται διαβροχή όταν και όπου απαιτείται και ιδιαίτερα στους χώρους όπου διεξάγονται χωματοουργικές εργασίες.

(στ) όταν απαιτείται να γίνεται διαβροχή και των θαλάμων αποθήκευσης αδρανών υλικών για την αποφυγή δημιουργίας σκόνης και εφόσον επικρατεί άνεμος ισχυρότερος των 24 χλμ/ώρα, να καλύπτονται οι σωροί με φύλλα πλαστικού.

(ζ) η μεταφορά των αδρανών υλικών να γίνεται με σκεπασμένα φορτηγά οχήματα.

(η) εναπόθεση υλικών σε σωρούς να πραγματοποιείται από το ελάχιστο δυνατό ύψος έτσι ώστε να αποφεύγεται η δημιουργία κονιορτού.

(θ) για τον περιορισμό τυχόν επιφανειακών απορροών επιβαρημένων με αιωρούμενα σωματίδια, οι χωματοουργικές εργασίες να αποφεύγονται κατά τη διάρκεια έντονων βροχοπτώσεων.

(ι) κανένα όχημα μεταφοράς, σκάφος ή κάδος τοποθέτησης αδρανών υλικών δεν πρέπει να περιέχει υλικό μετά το πέρας των ημερήσιων εργασιών.

Όροι για το έδαφος

2.42. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

2.43. Απαγορεύεται η απόρριψη ή καύση απορριμμάτων, αποβλήτων συσκευασιών ή άχρηστου εξοπλισμού μέσα στο χώρο του έργου, ή/και το θάψιμό τους μαζί με τα μπάζα κατά την επαναφορά του τοπίου. Μεταφορά τους σε εγκεκριμένο χώρο απόρριψης ή παράδοσή τους για ανακύκλωση (όσα μπορούν να ανακυκλωθούν). Σε περίπτωση που υπάρχουν άχρηστα αντικείμενα που μπορεί να επαναχρησιμοποιηθούν, αυτά να φυλάγονται σε συγκεκριμένους αποθηκευτικούς χώρους.

2.44. Να γίνεται άμεση ενημέρωση του Τμήματος Περιβάλλοντος σε περίπτωση οποιουδήποτε έκτακτου περιστατικού διαφυγής αποβλήτων ή άλλων ρύπων κατά τη συλλογή και μεταφορά.

2.45. Τα υλικά εκσκαφής να αξιοποιηθούν για τις αναγκαίες επιχωματώσεις και ως εδαφοβελτιωτικό, καθώς μέρος των υλικών θα αποτελεί επιφανειακό χώμα. Η καταλληλότητα των υλικών επιχωμάτωσης ή / και οποιαδήποτε υλικών που προορίζονται για χρήσης την οδοποιία να βασίζεται στον εργαστηριακό έλεγχο, όπως προκύπτει από το πρότυπο CYSN13242.

2.46. Στα εργοτάξια, το δάπεδο των χώρων όπου θα αποθηκεύονται επικίνδυνες ουσίες (π.χ. λιπαντικά έλαια, χημικές ουσίες, καύσιμα κλπ.) να κατασκευαστεί ώστε να είναι στεγανό (π.χ. από σκυρόδεμα και εποξική βαφή), να διαθέτει κανάλια συλλογής διαρροών τα οποία να καταλήγουν σε στεγανή δεξαμενή συγκράτησης.

2.47. Σε περίπτωση όπου θα επιτραπεί η συντήρηση των μηχανημάτων στους χώρους του έργου, όλα τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών να συντηρούνται ορθά σε τακτικά χρονικά διαστήματα και να μην παρουσιάζουν οποιεσδήποτε διαρροές καυσίμων, μηχανέλαιων.

2.48. Σε περίπτωση διαρροής επικίνδυνων ουσιών (π.χ. καυσίμων, λιπαντικών ελαίων, κ.λπ.) στο έδαφος, να διεξάγονται εργασίες αποκατάστασης άμεσα. Συγκεκριμένα, θα πρέπει η περίσσεια ποσότητα υγρού που δεν απορρίφθηκε στο έδαφος να συλλεχθεί με τη χρήση απορροφητικών υλικών και να γίνει εκσκαφή στο απαραίτητο βάθος ώστε να αφαιρεθεί όσο έδαφος έχει ρυπανθεί. Μετά τη χρήση τους, τα απορροφητικά υλικά και το ρυπασμένο χώμα, να αποθηκεύονται σε στεγανούς περιέκτες και να διατίθενται σε αδειοδοτημένο φορέα διαχείρισης σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

Οροι για το κλίμα και την ενέργεια

2.49. Αν παραστεί ανάγκη να μελετηθούν κατάλληλα μέτρα στις περιπτώσεις μεταβολών στις βροχοπτώσεις, ανόδου της στάθμης της θάλασσας και μεγαλύτερης κλίμακας πλημμύρες, λόγω της αλλαγή του κλίματος, ιδιαίτερα στο σημείο εκβολής του Ξεροπόταμου όπως προστατευτικά πετάσματα. Σκοπός είναι ο μη επηρεασμός του έργου ή η υπερπήδηση της στέψης του λιμενικού βραχίονα σε ένταση και έκταση.

2.50. Οι προδιαγραφές του έργου να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 (Ν.142(Ι)/2006) έως 2020 [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energyse.nsf]. Ειδικά οι κτιριακές εγκαταστάσεις θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις Απαιτήσεις Ελάχιστης Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίου, όπως αυτές καθορίζονται σε Διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με βάση το Άρθρο 15 των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 έως 2020.

2.51. Ο αιτητής, με βάση το εδάφιο 1 του άρθρου 9 Γ των περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων Νόμων του 2006 μέχρι 2020 2012, πριν την έναρξη της κατασκευής του έργου, θα πρέπει να μελετήσει και να λάβει υπόψη την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα εγκατάστασης εναλλακτικών συστημάτων παραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης (π.χ. αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας που βασίζονται σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, συστήματα συμπαραγωγής, συστήματα τηλεθέρμανσης ή τηλεψύξης). Αντίγραφο της μελέτης να κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία Ενέργειας για ενημέρωση.

2.52. Επιπρόσθετα, ο αιτητής να μελετήσει και να λάβει υπόψη την τεχνική, περιβαλλοντική και οικονομική σκοπιμότητα λήψης μέτρων ώστε τα κτήρια του έργου να μπορούν να χαρακτηριστούν ως Κτήρια Σχεδόν Μηδενικής Κατανάλωσης Ενέργειας, σύμφωνα με το περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Απαιτήσεις και τεχνικά χαρακτηριστικά που πρέπει να πληροί το κτίριο με σχεδόν μηδενική κατανάλωση ενέργειας) Διάταγμα του 2014 (Κ.Δ.Π. 366/2014). Η σχετική μελέτη θα πρέπει να κοινοποιηθεί στην Υπηρεσία Ενέργειας για ενημέρωση. Σε περίπτωση

που η θέρμανση/ψύξη παρέχεται από κεντρική πηγή εντός κτιρίου ή δίκτυο τηλεθέρμανσης ή από κεντρικό σημείο παραγωγής που εξυπηρετεί πολλαπλά κτίρια, να εφαρμόζεται το εδάφιο 2 του Αρθρου 16 των περί της Ενεργειακής Απόδοσης Νόμων του 2009 έως 2020 που αφορά την εγκατάσταση μετρητών κατανάλωσης.

2.53. Ο χώρος ελλιμενισμού σκαφών να προωθεί συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Όροι για την ακτή και τη θάλασσα

2.54. Να τοποθετηθούν ρευματογράφοι για καταγραφή δεδομένων, κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου, ταχύτητας ρευμάτων (velocity) και θολερότητας νερού σε πραγματικό χρόνο (real time) από σημείο του νότιου ορίου του τεχνητού υφάλου που βρίσκεται βορειοδυτικά της περιοχής του έργου σε απόσταση ~300 μέτρα, και από το σταθμό S Control 2 (Figure 7.2.2-6) που γεινιάζει με τον ύφαλο από ζωντανά Vermetids που έχουν εντοπιστεί. Να πραγματοποιείται εβδομαδιαία αποστολή των δεδομένων και ενημέρωση για τη διακύμανση των τιμών στο Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.55. Κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να τοποθετηθούν μόνιμα τετραγωνικά πλαίσια (1m x 1m) για οπτική καταγραφή και φωτογραφική απεικόνιση των λιβαδιών Ποσειδωνίας (*Posidonia oceanica*) σε επιλεγμένα σημεία. Στους σταθμούς αυτούς να πραγματοποιούνται μετρήσεις της πυκνότητας των λιβαδιών Ποσειδωνίας (shoot density). Η παρακολούθηση αυτή της Ποσειδωνίας να γίνεται σε εποχιακή βάση και τα αποτελέσματα της να αποστέλλονται στο Τμήμα Περιβάλλοντος και Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών. Επιπρόσθετα να γίνονται μετρήσεις θολερότητας (turbidity) στους σταθμούς αυτούς. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.56. Να γίνει προγραμματισμός των εκβαθύνσεων εντός της λιμενολεκάνης του έργου ώστε να είναι εκτός περιόδων κολύμβησης (1 Μαΐου - 31 Οκτωβρίου). Σε αντίθετη περίπτωση, να ενημερωθεί το Τμήμα Περιβάλλοντος ώστε να εξεταστούν κατάλληλα διαχειριστικά μέτρα για την προστασία των λουομένων. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.57. Ο εργολάβος να περιορίζεται να εκτελέσει τις εκσκαφές / βυθοκορήσεις με τη χρήση ειδικών βαρέων μηχανημάτων ξηράς ή πλωτών. Για τις εργασίες βυθοκόρησης να ακολουθηθούν οι οδηγίες που περιέχονται στο σχετικό Οδηγό του Τμήματος Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.58. Να μη χρησιμοποιηθούν εκρηκτικές ύλες, εκτός σε περίπτωση που η χρήση εκρηκτικών υλών είναι αναπόφευκτη, όπου να τηρηθούν οι σχετικοί Κανονισμοί και να ληφθούν οι εγκρίσεις που απαιτούνται για τέτοιου είδους εργασίες από την Υπηρεσία Μεταλλείων. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.59. Να τερματιστούν άμεσα οι εργασίες βυθοκόρησης με εκσκαφέα ή αντικατάσταση του με αντλία, σε περίπτωση που διαφανεί διασπορά αιωρούμενων σωματιδίων προς το τοπικό λιβάδι Ποσειδωνίας. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.60. Κατά τη διάρκεια της βυθοκόρησης να εφαρμοστεί σύστημα κουρτίνων συγκράτησης αιωρούμενων στερεών (Silt Curtains/bubble curtains) σε περίπτωση που παρατηρηθεί πρόβλημα μεταφοράς ιζημάτων προς το τοπικό λιβάδι Ποσειδωνίας. Το σύστημα που θα αποφασιστεί να χρησιμοποιηθεί καθώς και η διάταξη θα λαμβάνουν υπόψη τα επικρατούντα ρεύματα καθώς και τις επικρατούσες ή προβλεπόμενες καιρικές συνθήκες και θα τροποποιούνται ανάλογα. Το Τμήμα Περιβάλλοντος και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών να ενημερωθεί για τη χωροθέτηση και το χρόνο εγκατάστασης του συστήματος. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.61. Καθ' όλο το διάστημα διεξαγωγής της διαδικασίας εκβάθυνσης εντός της λιμενολεκάνης του έργου να γίνονται συχνές παρατηρήσεις του πλουμίου και να τερματιστούν οι εργασίες σε περίπτωση όπου παρατηρηθεί έντονη μεταφορά της θολότητας εκτός περιοχής έργου. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.62. Εάν το υλικό βυθοκόρησης κριθεί κατάλληλο για εμπλουτισμό παραλιών, τότε αυτό θα γίνεται καθ' υπόδειξη του Τμήματος Δημοσίων Έργων και Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, με προτεραιότητα τις κοντινές παραλίες ή άλλες παραλίες που θα υποδειχθούν. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

2.63. Σε περίπτωση που για την απόρριψη του υλικού βυθοκόρησης, που προκύπτει από την εκσκαφή επιλέγεται η θάλασσα, τότε να ζητείται άδεια από την αρμόδια αρχή που είναι το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο για την Πρόληψη και την Εξάλειψη της Ρύπανσης της Μεσογείου Θάλασσας συνεπεία Απορρίψεων από Πλοία και Αεροσκάφη (Dumping Protocol) της Σύμβασης της Βαρκελώνης (N.20(II)/2001) για την Προστασία της Μεσογείου.

2.64. Η διαχείριση των φυκιών να γίνεται με ορθολογικό τρόπο και να εξεταστεί το ενδεχόμενο ξήρανσης, σταδιακής έκπλυσης κατά τους χειμερινούς με γλυκό νερό (ειδική διαμόρφωση ώστε να επιτραπεί η διείσδυση του βρόχινου νερού στους σωρούς), κομποστοποίησης του και τελικής ενσωμάτωσης της κομπόστας στα ιδιόκτητα χωράφια. Για τη διαχείριση των φυκιών να γίνει συνεννόηση με το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών.

2.65. Οι οποιεσδήποτε εργασίες συντήρησης των υφιστάμενων υποδομών του λιμενίσκου για παροχή νερού, ηλεκτρισμού, πυροπροστασίας, καυσίμων κ.α. να αποτρέπουν τον επηρεασμό του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ: Όροι που πρέπει να τηρούνται κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου:

Όροι για τη διαχείριση θορύβου

3.1. Για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων της μονάδας-να ληφθούν μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων από τον θόρυβο, όπως:

(α) μέτρα ηχομόνωσης σε πηγές θορύβου σε συστήματα κλιματισμού κ.α.,

(β) χρήση εξοπλισμού χαμηλού θορύβου, και

(γ) παρακολούθηση και τακτικές μετρήσεις για τους πιο θορυβώδεις εξοπλισμούς.

3.2. Να εφαρμοστούν μέτρα μείωσης θορύβου, όπως λειτουργία των μηχανών των σκαφών αναψυχής στις ελάχιστες δυνατές στροφές, η λειτουργία του καφεστιατορίου χωρίς μουσική ή χορήγηση σχετικών αδειών (μεγαφώνων, εκπομπής ήχου στο εξωτερικό), άμεση αντιμετώπιση οποιασδήποτε πηγής θορύβου που προσφέρει σε γειτονική οικία ηχητική επιβάρυνση πέραν των 3 dB(A) πάνω από τον θόρυβο βάρους της περιοχής επηρεασμού, για κάθε ώρα του 24ώρου.

Όροι για τη διαχείριση στερεών και επικίνδυνων αποβλήτων

3.3. Να γίνεται χωριστή Διαλογή στην Πηγή (ΔσΠ), εντός της μονάδας, για τουλάχιστον τα ρεύματα αποβλήτων γυαλί, χαρτί/ χαρτόνι, PMD, βιοαπόβλητα (τροφικά υπολείμματα, πράσινα). Για το σκοπό αυτό να εγκατασταθεί εξοπλισμός (π.χ. συμπίεστής, κάδος) σε λειτουργική θέση εντός του κτιρίου για τη ΔσΠ και εκτός για τη συλλογή. Το προσωπικό να τύχει κατάλληλης εκπαίδευσης / κατάρτισης για τον τρόπο χωριστής ΔσΠ ώστε να επιτυγχάνεται υψηλή ποιότητα ανακυκλώσιμων και οργανικών αποβλήτων. Τα χωριστά διαλεγμένα ανακυκλώσιμα, να περισυλλέγονται από το Κεντρικό Σημείο Περισυλλογής σε τακτά χρονικά διαστήματα από αδειοδοτημένους διαχειριστές.

3.4. Προς υλοποίηση του όρου 3.3, να υποβληθεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος σχέδιο χωριστής διαλογής και συλλογής της ανάπτυξης, για όλα τα ανακυκλώσιμα και τροφικά απόβλητα (βιο-απόβλητα), πριν την έκδοση άδειας οικοδομής. Το σχέδιο να περιλαμβάνει πρόγραμμα ανακύκλωσης υλικών και συσκευασιών (χαρτί, πλαστικό, γυαλί, αλουμίνιο, μπαταρίες, ηλεκτρικές συσκευές, κλπ.), τοιουτοτρόπως, ώστε να είναι εφικτή η εφαρμογή του από το προσωπικό και τους επισκέπτες. **Ο όρος αυτός θεωρείται ουσιώδης.**

3.5. Τα χρησιμοποιημένα βρώσιμα έλαια / τηγανέλαια και λίπη από τη λειτουργία της κουζίνας να διατίθενται σε αδειοδοτημένους συλλέκτες σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

3.6. Οι καμένοι συμπαγείς λαμπτήρες φθορισμού και λαμπτήρες τύπου LED θα πρέπει να συλλέγονται και να τοποθετούνται σε ειδικούς κάδους που έχουν τοποθετηθεί σε σημεία πώλησης λαμπτήρων. Τα σημεία στα οποία έχουν τοποθετηθεί κάδοι για τους λαμπτήρες θα τα βρείτε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://www.electrocyclosis.com.cy/gr/howtorecycle.php>.

3.7. Τα απόβλητα συσκευασίας που θα προκύπτουν να συλλέγονται, να διαχωρίζονται, να αποθηκεύονται προσωρινά και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 έως 2016 και τους περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους του 2002 (Αρ. 31(Ι)/2002) έως 2017 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment]. Σε περίπτωση που υπάρχουν αντικείμενα που μπορεί να επαναχρησιμοποιηθούν, αυτά να φυλάγονται σε συγκεκριμένους αποθηκευτικούς χώρους. Κατάλογοι αδειοδοτημένων διαχειριστών αποβλήτων για συλλογή / μεταφορά και επεξεργασία

βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος, και επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

3.8. Οποιαδήποτε άλλα στερεά απόβλητα που προκύπτουν από τη λειτουργία του έργου να διαχωρίζονται και να μεταφέρονται σε ξεχωριστούς, ειδικά διαμορφωμένους, χώρους για αποθήκευση με την κατάλληλη σήμανση και να παραδίδονται σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

3.9. Τυχόν ληγμένα τρόφιμα και υπολείμματα προϊόντων από το εστιατόριο της μονάδας να μην πετάγονται αλλά να διατίθενται σε σταθμούς κομποστοποίησης ή σε σταθμούς αναερόβιας χώνευσης, όπου εφαρμόζεται.

3.10. Τα απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (π.χ. καμένοι λαμπτήρες οδικού φωτισμού) ή οποιαδήποτε άλλα στερεά ή/και επικίνδυνα απόβλητα που πιθανόν να προκύπτουν από τη λειτουργία και κατά τις περιόδους συντήρησης ή βλαβών του οδικού δικτύου ή του εξοπλισμού του, να παραδίδονται σε αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης βάσει του Περί Αποβλήτων Νόμου (ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος - www.moa.gov.cy/environment).

3.11. Προτείνεται η χρήση ανακυκλωμένου χαρτιού κουζίνας, οικολογικών προϊόντων καθαρισμού (απορρυπαντικά, υγρό πλυσίματος, σαμπουάν, σαπούνια κ.λπ.), η χρήση βιοαποικοδομήσιμων σακουλιών σκυβάλων και η χρήση βιολογικών τροφίμων.

3.12. Να καθοριστεί πρόγραμμα ενημέρωσης ιδιοκτητών σκαφών για τους χώρους συλλογής αποβλήτων.

Όροι για τη διαχείριση υγρών αποβλήτων

3.13. Με βάση της Ευρωπαϊκές Οδηγίες και Διεθνείς Συμβάσεις τα σκάφη δεν μπορούν να απορρίπτουν τα υγρά απόβλητά τους στη θάλασσα. Επομένως, για σκοπούς απόρριψης των υγρών αποβλήτων των σκαφών στο κεντρικό αποχετευτικό σύστημα, δυνατόν να απαιτείται η προεπεξεργασία τους ανάλογα με την ποιότητα τους. Ως εκ τούτου απαιτείται όπως έγκαιρα ο Κύριος του έργου προβεί σε συνεννόηση με τον διαχειριστή του αποχετευτικού συστήματος και ενημερώσει σχετικά τη Περιβαλλοντική Αρχή. Σε περίπτωση που θα απαιτηθεί προεπεξεργασία, τότε να υποβληθεί σχετική μελέτη για τις προτεινόμενες εγκαταστάσεις. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

3.14. Πριν τη λειτουργία των αγωγών μεταφοράς λυμάτων που θα συνδεθούν με την υφιστάμενη Μονάδα Επεξεργασίας Λυμάτων (Βιολογικός Σταθμός) να εξασφαλιστεί Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Ελέγχου Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013 για το Βιολογικό Σταθμό. Έξι μήνες πριν από τη λειτουργία των αγωγών μεταφοράς λυμάτων να υποβληθεί στο Διευθυντή του Τμήματος Περιβάλλοντος αίτηση για χορήγηση Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 έως 2013. **Ο όρος είναι ουσιώδης.**

3.15. Το επεξεργασμένο υγρό απόβλητο να χρησιμοποιείται για άρδευση ή να διαχειρίζεται σύμφωνα με τους όρους που θα καθορίσει η Περιβαλλοντική Αρχή στην Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που θα χορηγήσει ο Υπουργός Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, στον κύριο του έργου, σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 έως 2013.

3.16. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπάνει τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

3.17. Τα επικίνδυνα απόβλητα από τις διάφορες εργασίες συντήρησης του εξοπλισμού και των κτιρίων, (μεταχειρισμένα μηχανέλαια, λιπαντικά, υπολείμματα και συσκευασίες υλικών βαφής και συντηρητικών, χρώματα, διαλύτες, ρυπασμένα προσροφητικά υλικά που θα προκύπτουν από τις εργασίες συντήρησης των μηχανημάτων ή από τυχόν διαρροές κ.α.) να αποθηκεύονται προσωρινά, σε κατάλληλα στεγανά δοχεία που να διατηρούνται σε καλή κατάσταση και να μην παρουσιάζουν διαρροές, σε κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο εντός των ορίων της ανάπτυξης, στον οποίο θα υπάρχει περιορισμένη πρόσβαση και σχετική σήμανση, με αδιαπέραστες επιφάνειες και προστατευμένοι από τις καιρικές συνθήκες. Στη συνέχεια να παραδίδονται χωρίς καθυστέρηση σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για μετέπειτα διάθεση σε αδειοδοτημένες εγκαταστάσεις διαχείρισης, σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016.

3.18. Σε περίπτωση που θα εγκατασταθεί ηλεκτρογεννήτρια στη μονάδα για τη λειτουργία του εστιατορίου και κέντρου διοίκησης, απαγορεύεται η απόρριψη ή διαρροή πετρελαιοειδών επί του εδάφους. Σε περίπτωση που θα χρησιμοποιηθεί πετρέλαιο ως καύσιμο, η δεξαμενή πετρελαίου θα πρέπει να βρίσκεται εντός δευτερογενούς δοχείου ή εντός δευτερογενούς ανοικτής δεξαμενής, η οποία θα πρέπει να έχει χωρητικότητα 110% της χωρητικότητας της πρωτογενούς δεξαμενής, όπου εφαρμόζεται.

3.19. Ύπαρξη κατάλληλου εξοπλισμού αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων διαρροής ποσότητας καυσίμων ή πετρελαιοειδών ή λιπαντικών, όπως υλικού απορρόφησης μικρών ποσοτήτων πετρελαίου (spill kit) στο εργοτάξιο, παρουσία ειδικού πλωτού φράγματος περιορισμού της πετρελαιοκηλίδας και χώρου συλλογής ρυπασμένου χώματος, για μετέπειτα συλλογή και επεξεργασία από αδειοδοτημένη εταιρεία διαχείρισης. Επίσης, το έργο να διαθέτει εκπαιδευμένο προσωπικό που με τη χρήση του φράγματος και των απορροφητικών υλικών να καθαρίζουν τη θάλασσα από τη διαρροή.

3.20. Να ληφθούν μέτρα μείωσης κατανάλωσης νερού, όπως χρήση του επεξεργασμένου νερού από τον βιολογικό σταθμό για την κάλυψη των αναγκών άρδευσης και χώρων υγιεινής, επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού στους χώρων υγιεινής και άλλων μηχανισμών υποστήριξης της

λειτουργίας του κτιρίου διοίκησης και αναψυχής με μειωμένη χρήση νερού και πρόνοια για ειδικό σάρωθρο καθαρισμού εξωτερικών χώρων του έργου για αποφυγή συνήθους χρήσης νερού.

3.21. Σε περίπτωση ατυχήματος και απώλειας πετρελαιοειδών στη θάλασσα να διασφαλιστεί συμφωνία με εξειδικευμένη εταιρεία που θα μπορούσε να καλύψει τις περιπτώσεις τέτοιου σπάνιου είδους ατυχήματος, εξοπλισμός (booms και φιλτρόπανα επιλεκτικής απορρόφησης πετρελαιοειδών από νερό), παρουσία ειδικού πλωτού φράγματος περιορισμού της πετρελαιοκηλίδας, σχετική εκπαίδευση του προσωπικού και τακτικός έλεγχος καλής κατάστασης και ορθής χρήσης του spill kit και του φράγματος περιορισμού διαρροών πετρελαιοειδών.

3.22. Προτείνεται η εφαρμογή των πιο κάτω ως μέτρα εξοικονόμησης νερού:

- (α) αυτόματο σύστημα άρδευσης για τους χώρους πρασίνου,
- (β) τοποθέτηση φίλτρου σε όλες τις βρύσες και ντουζιέρες ώστε να αυξάνεται η πίεση του τρεχούμενου νερού και ταυτόχρονα να μειώνεται η ποσότητα του,
- (γ) βρύσες ελεγχόμενης ροής στους νιπτήρες,
- (δ) καζανάκια δύο στάσεων στις τουαλέτες,
- (ε) εγκατάσταση συστημάτων συλλογής και αποθήκευσης όμβριων απορροών ή γκρίζου νερού και αξιοποίησή τους για βοηθητικές χρήσεις.

Όροι για τον φωτισμό

3.23. Να γίνεται ορθή ρύθμιση της έντασης του φωτισμού ώστε να μην προκαλεί οποιαδήποτε προβλήματα στις γειτονικές αναπτύξεις. Οι εξωτερικές φωτεινές πηγές να εκπέμπουν χαμηλό επίπεδο φωτισμού (0.2-1.0 footcandles ή 1-2 lux για σκοπούς περιήφραξης και χώρους στάθμευσης).

3.24. Ο φωτισμός στο χώρο στάθμευσης που χωροθετείται εντός της Ζώνης Προστασίας της Παραλίας να είναι σχεδιασμένος με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγεται ο φωτισμός στην παραλία.

Όροι για τη βιοποικιλότητα

3.25. Να μην χρησιμοποιούνται χημικές ουσίες για την καταπολέμηση των αγριόχορτων.

3.26. Να υπάρχει ετοιμότητα εκ μέρους του κύριου του έργου, ο οποίος σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία να λάβει τα κατάλληλα μέτρα (π.χ. αποψίλωση ξηράς βλάστησης κ.λπ.) και να προμηθευτεί τον απαιτούμενο πυροσβεστικό εξοπλισμό (πυροσβεστήρες κ.λπ.) για αντιμετώπιση πυρκαγιάς, έκρηξης, πλημμυρών και άλλων έκτακτων περιστατικών που θα επηρεάσουν το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Όροι για το έδαφος

3.27. Απαγορεύεται η απόρριψη, εναπόθεση ή διάθεση στο έδαφος ή/και το υπέδαφος ή στα επιφανειακά, υπόγεια ή παράκτια νερά οποιασδήποτε ουσίας, η οποία ρυπαίνει ή τείνει να ρυπαίνει

τα νερά και το έδαφος σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013, εκτός εάν η απόρριψη γίνεται σύμφωνα με Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων που παραχωρείται από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

3.28. Να γίνεται τακτικός καθαρισμός οχετών και σημείων συγκέντρωσης εύφλεκτων υλών, κυρίως κατά τη θερινή περίοδο.

Όροι για το κλίμα και την ενέργεια

3.29. Ενδείκνυται να μελετηθεί η χρήση φωτοβολταϊκών πλαισίων και ηλιακών συλλεκτών για τις ενεργειακές ανάγκες του έργου, τον οδικό φωτισμό και στο χώρο του ελλιμενισμού σκαφών. Συγκεκριμένα προτείνεται η αξιοποίηση των επιφανειών στέγασσης της μονάδας για εγκατάσταση συστημάτων αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) με στόχο την κάλυψη μέρους των ενεργειακών αναγκών.

3.30. Συστήνεται όπως τα προϊόντα που σχετίζονται με την ενέργεια (λαμπτήρες και άλλος ηλεκτρικός και ηλεκτρομηχανολογικός εξοπλισμός) είναι υψηλής ενεργειακής απόδοσης και θα πρέπει να συμμορφώνονται με τις πρόνοιες του περί του Καθορισμού των Απαιτήσεων Οικολογικού Σχεδιασμού των Συνδεδόμενων με την Ενέργεια Προϊόντων Νόμου του 2011 (Αρ. 17(Ι)/2011) [ιστοσελίδα της Υπηρεσίας Ενέργειας – www.mcit.gov.cy/mcit/energysel.nsf] και των σχετικών Κανονισμών που εκδίδονται δυνάμει της Οδηγίας 2009/125/ΕΚ για τις ελάχιστες απαιτήσεις σχεδιασμού που πρέπει να πληρούν τα προϊόντα που συνδέονται με την ενέργεια πριν αυτά διατεθούν στην αγορά ή τεθούν σε λειτουργία.

3.31. Να γίνεται χρήση λαμπτήρων με σήμανση χαμηλής ενεργειακής κατανάλωσης (Energy Star) ή/και οικολογικής σήμανσης (π.χ. Ecolabel, EU Flower, κ.λπ.) ή τύπου LED.

3.32. Κατά τη λειτουργία του έργου, προτείνεται η εγκατάσταση σύγχρονων συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των ακόλουθων:

(α) Χρήση θερμομονωτικών υλικών και οικοδομικών υλικών μειωμένου συντελεστή θερμοπερατότητας για την κατασκευή των κτηρίων.

(β) διπλά υαλοστάσια.

(γ) ο εξωτερικός φωτισμός (π.χ. στους χώρους στάθμευσης) και γενικά ο φωτισμός σε χώρους όπου δεν κρίνεται απαραίτητος ο συνεχής φωτισμός, να λειτουργεί με αισθητήρες κίνησης.

(δ) στον εσωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται τουλάχιστον οικονομικοί λαμπτήρες και στον εξωτερικό φωτισμό να χρησιμοποιούνται λαμπτήρες τύπου LED.

(ε) χρήση συστήματος καρτοδεκτών στα δωμάτια για διακοπή της παροχής ηλεκτρισμού με την εγκατάλειψη του.

(στ) αυτόματο σύστημα διακοπής λειτουργίας του κλιματισμού με το άνοιγμα της πόρτας και του παραθύρου.

(ζ) ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων.

(η) χρήση βελτιωμένης ποιότητας καυσίμων θέρμανσης

3.33. Αναφορικά με τα συστήματα ψύξης και κλιματισμού που θα εγκατασταθούν, ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να τηρεί τις πρόνοιες των περί Εκπομπών Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου (Συγκράτηση, Πρόληψη και Μείωση) Νόμων του 2016 (Αρ. 62(Ι)/2016) έως 2017 [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment], καθώς και του Κανονισμού 2067/2015/EK (πιστοποίηση προσωπικού που ασκεί εργασίες σε ψυκτικό εξοπλισμό).

3.34. Να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην επιλογή του ψυκτικού μέσου/συστήματος που θα επιλεγεί, αφού τίθενται αυστηρά χρονοδιαγράμματα απαγορεύσεων χρήσης συγκεκριμένων ψυκτικών μέσων/εξοπλισμού, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 517/2014/ΕΕ (Παράρτημα ΙΙΙ) για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου [ιστοσελίδα Τμήματος Περιβάλλοντος – www.moa.gov.cy/environment].

3.35. Προτείνεται η χρήση χρωμάτων χαμηλής εκπομπής VOCs, αποφυγή χρήσης μοκετών ή χρήση αυτών με χαμηλή εκπομπή VOCs, αποφυγή χρήσης σύνθετων προϊόντων ξυλείας ή χρήση αυτών με χαμηλές εκπομπές φορμαλδεΐδης και χρήση κόλλας και διαλυτών χαμηλής εκπομπής VOCs. Προτείνεται η βαφή των εσωτερικών χώρων με οικολογικά χρώματα.

Όροι για την ακτή και τη θάλασσα

3.36. Να εφαρμοστεί σύστημα παρακολούθησης της συμπεριφοράς της ακτής (προσάμμωση / διάβρωση), όπως ιζηματομεταφορά από την ανατολική προς την δυτική παραλία και συνεχής ροή νερού κάτω από τη γεφυρωτή προσπέλαση, εμπλουτισμός δυτικής παραλίας, ανανέωση νερού εντός της λιμενολεκάνης του έργου, επηρεασμός ακτής λουομένων, κ.α.. Να υποδειχθεί με λεπτομερή απεικόνιση η εξέλιξη της ακτογραμμής με σχετικές αναφορές στα προηγούμενα έτη παρακολούθησης της. Το σύστημα παρακολούθησης να συμφωνηθεί με το Τμήμα Δημοσίων Έργων και να υποβάλλονται σχετικές ετήσιες εκθέσεις στο Τμήμα Δημοσίων Έργων και στο Τμήμα Περιβάλλοντος μετά τη λειτουργία του έργου. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

3.37. Κατά το στάδιο λειτουργίας του έργου αν διαπιστωθεί οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση στις γεινιάζουσες ακτές/παραλίες ο κύριος του έργου, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές, να πάρει με δικά του έξοδα όλα τα απαραίτητα μέτρα αποκατάστασης/επίλυσης του προβλήματος. **Ο όρος θεωρείται ουσιώδης.**

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
22 Φεβρουαρίου 2021